БУТУН ДУНЁ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

ЎЗБЕКИСТОН КП МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ, ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ВА МИНИСТРЛАР СОВЕТИ ОРГАНИ

ГАЗЕТА 1918 ЙИЛ 21 ИЮНДАН ЧИҚА БОШЛАГАН • № 110 (17.094). • 14 май 1978 йил, якшанба • Баҳоси 2 тийин.

ШВЕЙЦАРИЯ МЕҲНАТ ПАРТИЯСИНИНГ XI СЪЕЗДИГА

Азиз ўртоқлар!

Совет Иттифоқи Коммунистик партияси Марказий Комитети Швейцария Меҳнат партияси XI съездининг делегатларига қизғин қардошлик саломини йўллайди ва съезднинг муваффақиятли иш олиб боришини чин кўнгилдан тилайди.

Совет коммунистлари сизнинг партиянгиз ишчилар синфининг энг муҳим талаблари, меҳнаткашларнинг социал ва демократик ҳуқуқлари учун изчил кураш олиб бораётганлигини биладилар. Меҳнат партияси ўз мамлакатининг миллий манфаатларини акс эттириб, кескинликнинг юмшатилишини чуқурлаштириш ва қуролланиш пойгасини тўхтатиш йўлидаги курашга кўп ҳисса қўшмоқда, Швейцарияни унинг анъана бўлиб қолган бетарафлик сиёсати асосида Европа қитъасида тинчлик ва хавфсизликни таъминлашда актив иштирок қилишини, Совет ва Швейцария халқлари ўртасидаги дўстликни ёқлаб чиқмоқда.

Ҳозирги кунда меҳнаткашларнинг халқаро бирдамлиги, хусусан уларнинг авангард кучлари — Коммунистик партияларнинг бирдамлиги қуролланиш пойгасига қарши ва ядро уруши хавфига қарши, тинч социал тараққиёт йўлидаги курашда муваффақият қозониш учун жуда катта аҳамиятга эгадир. Швейцария Меҳнат партияси коммунистик ва ишчи партиялар Берлин конференциясининг ғоялари ва хулосаларини қизғин қўллаб-қувватлаб, марксизм-ленинизм принциплари асосида халқаро коммунистик ҳаракат жипслигини қаттиқ туриб ҳимоя қилмоқда, коммунистик партиялар ўртасида актив ўртоқларча алоқаларни ва интернационал бирдамликни ёқлаб чиқмоқда, антикоммунизм ва антисоветизмга қарши, социализм позицияларига путур етказиш ёки бу позицияларни заифлаштириш йўлидаги ҳар қандай уринишларга қарши курашмоқда.

Совет Иттифоқи Коммунистик партияси Швейцария Меҳнат партияси билан қардошларча муносабатларни мустаҳкамлаш учун бундан буён ҳам ҳамма чораларни кўради.

Азиз ўртоқлар, Швейцария Меҳнат партиясининг сафларини ва унинг омма билан алоқаларини тобора мустаҳкамлашингизни, мамлакатингизнинг меҳнаткашларини демократия, тинчлик ва социализм улуғ ғоялари учун курашга жипслаштиришда янгидан-янги муваффақиятларга эришувингизни тилаймиз.

Яшасин Швейцария Меҳнат партияси!

Яшасин коммунистларнинг халқаро бирдамлиги!

Яшасин марксизм-ленинизм!

СОВЕТ ИТТИФОҚИ КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИ МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ.

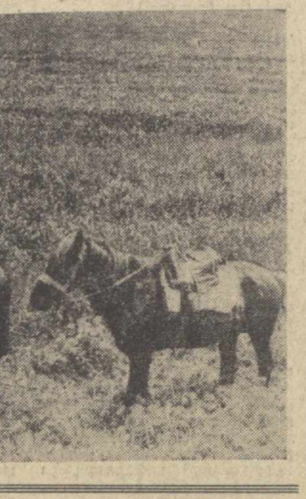

ЖИЗЗАХ ОБЛАСТИ. Зомин районидаги 1-«Зомин» совхози галлазорларида ғалла майсалари барқ уриб ўсяпти. Ғаллакорлар бу йил икки план миқдорида дон топшириш учун курашмоқдалар. Суратларда: 1. Совхоз директори Э. Қурбонов (чапда) ва илғор механизатор Э. Қулматов ўртоқлар барқ уриб ўсаётган буғдойни кўздан кечиришяпти. 2. Баҳор ёмғиридан кунда бир яшнаётган ғаллазор.

В. Пун ва И. Чернов фотолари. (ЎзТАГ).

ЖАНГОВАР ВАЗИФАЛАР ЧОРЛАЙДИ

КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси ўртоқ Л. И. Брежнев Сибирь ва Узоқ Шарқ ўлкаларига қилган сафарида партия-хўжалик активлари билан ўтказган суҳбатларида баҳорги экин-тикин ишларини ташкилий жиҳатдан ғоятда уюшқоқлик билан тез ва соз ўтказиш зарурлигини, мўл-кўл қишлоқ хўжалик, чорвачилик маҳсулотлари етиштириш ва тайёрлашни кўпайтириб, план ва социалистик мажбуриятларни бажариш шарафли бурч эканини таъкидлади, ўнинчи беш йилликнинг учинчи йилида ҳамма турдаги маҳсулотларни кўпайтириш, сорти ва сифатини яхшилаш давлат аҳамиятига молик бўлган вазифа эканини уқтирди.

Ўртоқ Л. И. Брежневнинг ёрқин ва сермазмун нутқларидан келиб чиқадиган хулосалар ва вазифалар асосида пахта, чорва ва бошқа хил маҳсулотлар етиштириш ва тайёрлашни кескин кўпайтиришга астойдил аҳд қилган республикамиз меҳнаткашлари, хусусан 5 миллион 550 минг тонна «оқ олтин» етиштириш мажбуриятини олган пахтакорлари кўкламги дала ишларини ер, техника, уруғлик, ўғитларни барвақт тайёрлаган ҳолда зўр шижоат билан бошлаб юбордилар. Қатор областлар, районлар, колхозлар ва совхозлар чигит, маккажўхори ва бошқа экинларни ўтган йилдагидан анча эрта — етти-саккиз иш кунида экиб бўлди. Катта майдонларда ниҳоллар бир текис ундириб олиниб, парвариш қизғин бошлаб юборилди.

Бироқ табиат ўжарлик қилди. Ёғингарчиликлар кўп бўлди, жала қуйди, дўл тушди, ҳарорат пасайди. Катта майдонларнинг тупроғи зичлашди, қатқалоқ юзага келди. Айни кезда, ҳашаротлар кўпайди. Республикамиз бўйича 570 минг гектар ерга қайта чигит экилгани пахтакорларимиз нечоғли қийин дамларни бошдан кечирганини кўрсатувчи фактдир.

Лекин ҳеч ким нолимади, қийинчиликлар олдида саросимага тушмади. Аксинча, партия ташкилотлари атрофига метиндек жипслашиб, табиат ўжарликлари билан юзма-юз туриб курашди, меҳнатда мардлик, қаҳрамонлик, ўз касбига фидойилик намуналарини кўрсатди, онгли интизом, топширилган иш тақдири учун масъулият, коммунистик бурч устун келди, кўрилган талофатнинг ўрни тездаёқ қопланмоқда. Бир ярим ойдан буён табиат ўжарликлари захматини ҳаммадан кўра кўпроқ чекаётган Қорақалпоғистон АССР ва Хоразм областининг меҳнаткашлари совет кишиларига хос ирода, жонбозлик ва жасорат намуналарини кўрсатмоқдалар.

Қийинчиликлар, чексиз машаққатларни енгиш, орзу-умидларни рўёбга чиқариш, гектарларнинг тўла, кўчатлар сонининг бут бўлишини таъминлаш, ниҳолларнинг тезроқ ўсиб, ривожланишига қулай шароит яратишда фан-техника ютуқлари, бой тажрибалар азамат деҳқонларимиз, механизаторларимизга дорилфунун бўлди, улар кўп йиллик тажрибаларимиздан оқилона фойдаланиб, техника қуввати ва қудратига таяниб пахта, ғалла, айниқса маккажўхори, шоли, сабзавот, полиз ва бошқа экинлардан рекорд ҳосил етиштириш учун, бир йилда икки-уч йиллик план миқдорида ем-хашак жамғариш, озуқа базасини мустаҳкамлаш, шу йўл билан сут, гўшт, тухум етиштиришни кескин кўпайтириш учун мардлик билан курашмоқдалар.

Май ойининг биринчи ярми тугамоқда. Ҳозир пахтакорларимиз ғоят масъулиятли дамларни бошдан кечирмоқдалар. Улар пахтачиликнинг сири, илмини биладиган миришкор деҳқонлардир, улар вазиятни ҳисобга олиб, ақл-идрок билан иш тутадиган донишмандлардир. Экилмаган ерларга, такрор экилиши зарур бўлган ерларга зудлик билан уруғ қадаш, қаторлар, уяларни тўлдириш, кўчатлар сонининг бут бўлишини таъминлаш пахтакор деҳқонларимизнинг сира кечиктириб бўлмайдиган вазифасидир.

Ёғингарчиликлар туфайли тупроқ қатлами зичлашиб кетди, ниҳоллар текис униб чиқолмаяпти, чиққани ривожланмаяпти. Чунки ҳаво, қуёш нури, ёруғликнинг тупроқ қатламига сингиб, ўсимликнинг ўсишига ёрдам беришга шароит етарли бўлмаяпти. Бундай кезда культивация, чуқур культивация, кетмон чопиғини кучайтириш керак, бегона ўтларни илдизи билан йўқотиш зарур, бир кунда икки кунлик графикни бажариш лозим.

Ягана кечикяпти, кўпчилик карталарда ниҳоллар зич, айримларида сийраклигича қоляпти, ҳар икки ҳолда ҳам ўсимлик ривожига путур етяпти. Агротехниканинг бу муҳим тадбирини тезкорлик билан ўтказиш, ҳар бир картада белгиланган миқдорда кўчат бўлишини таъминлаш керак.

Ёш ниҳоллар очиқиб қоляпти, сарғаяпти, жадал озиқлантирилмаса, касалликка чалиниш хавфи туғиляпти. Ҳамма жойда ниҳолларни озиқлантиришни кучайтириш фурсати келди.

Биринчи суғоришни оммавий равишда бошлаш ва кучайтириш керак. Бу йил ёғингарчиликлар туфайли пайдо бўлган шўр-туз ювилади, тупроқ тозаланиб, донадорлиги ошади, ниҳолларнинг илдизлари бақувватлашади. Ўғитлар сув билан берилганда қуйи қатламга шимилиб, илдизларга тез таъсир қилади. Ҳамма жойда суғоришни ўғитлаш билан қўшиб олиб бориш керак. Шу кунларда ўғитларга росмана тўйган ғўзаларнинг пахтаси 115—120 кунда пишади.

Ҳашаротлар, касалликлар ҳосил душманлари экани аён. Афсуски, ҳозир кенг тарқалган шира, кузги тунламга қарши таъсирчан чоралар кўрилмаяпти, айрим жойларда илдиз чириш касаллигининг олди олинмаяпти, мутахассислар, хусусан химизаторлар ташаббус кўрсатмаяпти, тракторлар, қўл аппаратлари ишга солинмаяпти. Зараркунандаларга қарши ҳозир қаттиқ ўт очилмаса, қачон очилади?

Ер совуқ, ҳаво нам, тез-тез шамол бўлиб турибди. Пахта учун зарур бўлган эффектив ҳарорат 50 процентдан ошмаяпти. Ғўзалар нимжон бўлиб қоляпти. У деҳқон меҳрига, юрак қўрига, билак кучига ташна! Бутун куч, техника воситаларини сафарбар этиб, ғўза парваришини кучайтиришимиз, юз берган узилишни тугатишимиз, ўсимликнинг ўсиб, ривожланишини камида ўтган йилги даражага етказиб олишимиз лозим ва шарт.

Бу йил қатор районлар, колхозлар ва совхозлар етиштирилган пахтанинг ҳаммасини қўл кучи ишлатмасдан, фақат машиналар ёрдамида териб олиш ташаббуси билан майдонга чиқди. Бу ташаббусни оммавий ҳаракатга айлантиришимиз, ғўзаларни ҳозирдан бошлаб машина теримибоп, калта бўғин, серҳосил, кўсаклари эрта очилар қилиб парваришлашимиз керак. Терим машиналари ремонтини тугаллашимиз, механизаторлар тайёрлашга эътиборни қаратишимиз зарур.

Пахтакорларимиз сингари ғаллакорларимиз ҳам ишбилармон, меҳнатсевар кишилардир. Улар ўтган йилнинг куз фаслидан буён фидокорона меҳнат қилиб, ғалладан мисли кўрилмаган юқори ҳосил етиштирмоқдалар. Суғориладиган ерларнинг гектаридан 55—60 центнердан, лалмикор ерлардан 12—15 центнердан хирмон кўтариш бу йилги тўла амалга ошириш мумкин бўлган шиоримиздир. Ғаллазорларимизда арпа, буғдой ва бошқа дон-дуккакли экинлардан юқори ҳосил олиш кўзда тутилмоқда. Комбайнлар ва бошқа техника воситаларини тезкорлик билан шайлаб, ўрим-йиғимни 20 иш кунида тўла тугаллаш, ғалла тайёрлаш планлари ва мажбуриятларни шараф билан бажаришимиз керак. Маккажўхорининг гектаридан 100 центнердан дон олиш умумхалқ ҳаракатига айлантирилиши лозим.

Шоликорларимиз экин-тикин ишларини тезроқ меъёрига етказишлари, юқори ҳосилга пойдевор қўйишлари талаб этилади. Қорақалпоғистон АССР, Хоразм ва Сурхондарё областларининг илғор хўжаликлари шолидан рекорд ҳосил олмоқдалар. Лекин ўтган йили Фарғона областида, ўнлаб районлар ва хўжаликларда ҳосилдорлик паст бўлди. Бу йил ҳамма жойда мўл шоли хирмони учун кураш қизитилмоғи керак. Халқимиз шоликорларимиздан шуни кутяпти.

Сабзавоткорларимиз, полизчиларимиз, боғбон-соҳибкорларимиз ҳам кўп қийинчиликларга дуч келдилар. Бугуннинг вазифаси қийинчиликларни санаб, юз берган аҳволдан афсусланиб ўтириш эмас, балки сийрак экинларни қалинлаштириш, агротехника талаблари даражасига келтириш, юксак мажбуриятларни қоплайдиган даражада ҳосил тўплашдан, эртаги, ўртаги экинлар ҳосилини тезроқ, аъло сифат билан истеъмолчиларга етказиб бериш, кечки экинларга замин яратишдан иборат. Партия, совет ташкилотлари бу тармоқлар учун ажратилган техника воситалари, сув, ўғитлар вақтида етказиб берилишини таъминлашлари лозим.

Республикамиз аҳолисини чорва маҳсулотлари билан тўлароқ таъминлаш чоралари кўрилмоқда. Миллион-миллион гектар янги ўтлоқ яйловлар ташкил қилиняпти. Қўриқ ерлардаги совхозларда сут, гўшт, тухум етиштириш йўналишидаги чорвачилик ривожлантириляпти. Колхозчилар, совхоз ишчиларининг шахсий чорва моллари кўпайтириляпти. Чорва комплекслари қуриляпти, бўрдоқичилик базалари ташкил қилиняпти. Чорва молларни юқори семизликда гўштга топшириш одат тусига киритиляпти.

Қувалик чорвадорлар ташаббусига қўшилган республикамизнинг ўн уч райони меҳнат аҳли 1980 йилгача сут, гўшт, тухум етиштиришни икки-уч баравар кўпайтириш мажбуриятини олди.

Афсуски, Жиззах, Бухоро, Самарқанд, Тошкент областларида гўшт тайёрлашда, Наманган, Фарғона ва бошқа айрим областларда сут тайёрлашда сусткашликка йўл қўйиляпти. Оҳангарон, Бўстонлиқ, Киров, Уйчи, Оққўрғон, Шўрчи, Фрунзе, Чуст ва бошқа ўнлаб районларда гўшт ва сут тайёрлаш ўтган йилдагидан камайтириб юборилдики, бунга асло тоқат қилиб бўлмайди.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети ва Ўзбекистон ССР Министрлар Советининг яқинда матбуотда эълон қилинган қарорида ҳар бир хўжаликда икки-уч йиллик план миқдорида ем-хашак жамғариш вазифаси қўйилди. Бунинг учун ҳамма шарт-шароитлар ва имкониятлар бор. Меҳнатни илмий асосда ташкил этиб, ем-хашак жамғаришда энг юқори кўрсаткичларга эришмоғимиз, ўт, беда ўримини сира кечиктирмай ўтказмоғимиз, чорва моллар озуқа базасини мустаҳкамламоғимиз керак.

1978 йилни барча соҳаларда рекорд ҳосил йилига айлантириш — муқаддас бурчимиздир.

СТАВРОПОЛЬ БАЙРОҒИДА ОКТЯБРЬ РЕВОЛЮЦИЯСИ ОРДЕНИ

СТАВРОПОЛЬ, 12 май. (ТАСС махсус мухбирлари). Бугун бу ерда КПСС шаҳар комитети билан халқ депутатлари шаҳар Советининг Ставрополь шаҳрига Октябрь революцияси ордени топширилишига бағишланган тантанали мажлиси бўлиб ўтди.

Мажлис иштирокчилари ўртоқ Л. И. Брежнев бошчилигидаги КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросини баланд руҳ билан фахрий президиумга сайладилар.

КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, КПСС Марказий Комитетининг секретари **М. А. Суслов** йиғилишда нутқ сўзлади. Йиғилиш иштирокчилари уни самимий кутиб олдилар. М. А. Суслов йиғилиш иштирокчиларининг гулдурос қарсаклари остида Леонид Ильич Брежневнинг Ставрополь шаҳар партия комитетига, шаҳар ижроия комитетига, шаҳарнинг барча меҳнаткашларига йўллаган табрикномасини ўқиб берди.

Партия ва бутун совет халқи КПСС XXV съезди қарорларини, ўнинчи беш йиллик планларини бажариш учун жўшқин бунёдкорлик руҳи билан тўлиб-тошган бир вазиятда Ставрополь шаҳрига Октябрь революцияси ордени топширилмоқда, деди ўртоқ М. А. Суслов. Бу йил 1977 юбилей йилининг эстафетасини қабул қилиб олди. Бизнинг мамлакатимиз ўтган йили Октябрь революциясининг 60 йиллик байрамини нишонлаб, ўзининг босиб ўтган ажойиб социалистик ривожланиш йўлини, Октябрнинг таъсири остида бутун дунёда юз берган жуда катта ижтимоий ўзгаришларни якунлади. Октябрь революцияси юбилейи ва ривожланган социализм Конституцияси бўлган СССР янги Конституциясининг қабул қилиниши марксизм-ленинизмнинг оламшумул тантанасини кўрсатувчи ёрқин далилдир.

Бутун совет халқи билан биргаликда Ставрополь ҳам кураш ва ғалабаларнинг шонли йўлидан бормоқда. Ставрополликлар мамлакатимиз куч-қудратини мустаҳкамлашга, коммунизм қуриш умумхалқ ишига муносиб ҳисса қўшдилар ва қўшмоқдалар, ҳамда ҳақли равишда Ватаннинг юксак мукофотига сазовор бўлдилар.

Ставрополь шаҳри хўжалик ва маданий қурилишда эришган катта муваффақиятлари, революцион ҳаракатдаги, немис-фашист босқинчилар билан курашдаги хизматлари учун ва ташкил топган кунга 200 йил тўлиши муносабати билан шу юксак мукофотга сазовор бўлди.

Ставрополь шаҳри ташкил топган кундан бошлаб фақат ҳарбий аҳамиятгагина эга бўлиб қолмади. Шаҳар ўзини қуршаб олган даштлар ва тоғли районларни хўжалик жиҳатдан ривожлантириш, бепоён ва бой ўлканинг маданий қиёфасини ўзгартиришда доимо катта роль ўйнади. Ставрополь Шимолий Кавказ ва Закавказье халқларини рус халқи билан яқинлаштирган муҳим марказ бўлди.

Чор Россиясининг ҳамма жойида бўлганидек Ставрополь ўлкасида самодержавие тузуми замирида аста-секин революцион кучлар етила бошлади. Ишчилар ҳаракати ўсди. Большевиклар тобора бу ҳаракатнинг сиёсий йўлбошчилари бўлиб қолдилар. Октябрь революцияси бошланган пайтда ўлканинг бир қанча шаҳарларида ташкил этилган большевистик ташкилотлар меҳнаткашлар ўртасида катта сиёсий иш олиб бордилар. 1917 йил охирига келганда большевистик партия ташкилотлари раҳбарлигида бутун Ставропольеда Совет ҳокимияти ўрнатилди. 1917 йил 31 декабрь куни умумгуберна халқ йиғилиши Совет ҳокимиятини Россиядаги бирдан-бир қонуний ҳокимият деб эътироф қилди.

Октябрь революцияси туфайли помешчиклар ва кулаклар бўйинтуруғидан, миллий зулмдан озод бўлган Ставрополье меҳнаткашлари социалистик қурилиш негизларини барпо этиш учун, мамлакатни индустрлаш учун, колхоз тузумининг ғалабаси учун курашда ҳам оммавий меҳнат қаҳрамонлиги юксак намуналарини кўрсатдилар.

Ставрополье қишлоқларни ёппасига коллективлаштириш ташаббускорларидан бири.

(Давоми иккинчи бетда).

БУТУН ИНСОНИЯТНИНГ МАНФААТЛАРИНИ КЎЗЛАБ

СССР ОЛИЙ СОВЕТИ ИТТИФОҚ СОВЕТИ ВА МИЛЛАТЛАР СОВЕТИ ТАШҚИ ИШЛАР КОМИССИЯЛАРИНИНГ ҚЎШМА МАЖЛИСИ

12 май куни Катта Кремль саройида Миллатлар Совети ташқи ишлар комиссиясининг Раиси, КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидат, КПСС Марказий Комитетининг секретари Б. Н. Пономарев раислигида СССР Олий Совети Иттифоқ Совети билан Миллатлар Совети ташқи ишлар комиссияларининг қўшма мажлиси бўлди.

Табиий муҳитга таъсир ўтказиш воситаларидан ҳарбий мақсадларда ёки бошқа хилдаги душманлик мақсадларида фойдаланишни тақиқлаш тўғрисидаги конвенция 1977 йил 18 майда Женевада Совет Социалистик Республикалари Иттифоқи номидан имзоланган эди. Комиссиялар ўз хулосасини чиқариш учун СССР Олий Совети Президиуми томонидан тақдим этилган шу конвенцияни муҳокама қилдилар.

СССР Олий Совети комиссияларининг ишида СССР Олий Совети Миллатлар Совети ташқи ишлар комиссияси раисининг ўринбосари, КПСС Марказий Комитетининг секретари М. В. Зимянин, СССР Олий Совети Миллатлар Совети ташқи ишлар комиссиясининг аъзоси, КПСС Марказий Комитетининг секретари К. В. Русаков, СССР Олий Совети Иттифоқ Совети ташқи ишлар комиссияси раисининг ўринбосари, Молдавия Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари И. И. Бодюл қатнашдилар.

Мажлисда Совет ҳукумати номидан СССР ташқи ишлар министрининг биринчи ўринбосари Г. М. Корниенко сўзга чиқди. Совет Иттифоқи, деди у, ленинча тинчлик сиёсатини, КПСС XXV съездининг тарихий қарорларини изчил амалга ошира бориб, замонамизнинг энг муҳим вазифасини ҳал этиш учун — қуролланиш пойгасини тўхтатиш ва реал қуролсизланишга ўтиш учун сабот-матонат билан кураш олиб бормоқда. Ёппасига ва батамом қуролсизланишга эришиш бундай хатти-ҳаракатлардан кузатилган пировард мақсад бўлиб келди ва шундай мақсад бўлиб қолмоқда. Шу билан бирга СССР қуролланиш пойгасини чеклаб қўядиган айрим тадбирлар тўғрисида аҳдлашиб олиш воситаси билан ҳам шу мақсад йўлида қадам-бақадам олға силжишга эришиш учун қўлидан келган ҳамма чораларни кўрмоқда.

Ўртоқ Л. И. Брежнев ВЛКСМ XVIII съездида сўзлаган нутқида, Германия социал-демократик партиясининг ҳафталик «Форвертс» газетаси мухбирининг саволларига қайтарган жавобларида, ГФРга қилинган визит вақтида сўзлаган нутқларида Совет Иттифоқи номидан илгари сурилган янги муҳим тадбирлар, деди сўзини давом эттириб нотиқ, шу кунларда бутун жаҳонда зўр қизиқиш билан муҳокама қилинмоқда. Ўртоқ Л. И. Брежневнинг йирик ҳарбий потенциалга эга бўлган давлатларнинг қурол-яроғлари ва қуролли кучларини миқдор ва сифат жиҳатидан кўпайтирилишини тамомила тўхтатиш тўғрисида ўйлаб кўриш пайти келди, деб ишонч билан айтган гапларига кенг ижобий баҳо берилди.

Тинчлик ва халқаро ҳамкорлик учун, халқларнинг озодлиги ва мустақиллиги учун бундан буён кураш олиб бориш юзасидан КПСС XXV съезди қабул қилган программада ташқи сиёсат соҳасида биринчи навбатдаги вазифалар қаторида табиий муҳитга ҳарбий мақсадларда ёки бошқа хилдаги душманлик мақсадларида таъсир ўтказишни тақиқлаш тўғрисида халқаро шартнома тузиш учун мумкин бўлган ҳамма чораларни кўриш зарур эканлиги конкрет равишда кўрсатиб берилди. Ҳозирги вақтда тобора кўпроқ давлатлар табиатда содир бўлаётган жараёнларни ва иқлимда эҳтимол тутилган ўзгаришлар ва бошқа геофизик ҳодисалар билан боғланган жараёнларни бошқаришга қаратилган тадқиқотларни ўтказишда қатнашаётганлиги бу проблеманинг муҳимлигини ва уни дарҳол ҳал қилиш зарурлигини тақозо этади. Конвенциянинг тузилиши уруш олиб боришнинг янги методларини ривожлантириш эҳтимолининг бутун бир йўналишини тўхтатиш ва ҳозирги авлодни ҳамда келажакдаги авлодни инсоният цивилизацияси юксалиб бораётган табиий муҳитни ваҳшийларча барбод этиш хавфидан халос қилиш йўлидаги энг муҳим қадамдир.

Г. М. Корниенко сўзининг охирида бундай деди: бу конвенциянинг кучга кириши ялпи қирғин қуролининг янги турларини ишлаб чиқариш доирасини чеклаш юзасидан янги битимларни ишлаб чиқиш ва тузиш учун, қуролланиш пойгасини тобора жиловлаб қўйиш, ҳарбий кескинликни юмшатиш соҳасида олға қараб қадам қўйиш ва тинчликни мустаҳкамлаш учун қулайроқ шарт-шароитларни вужудга келтиришга ҳам ёрдам беради.

(Давоми иккинчи бетда).

ПАРРАНДАБОҚАРЛАРНИНГ ЯНГИ МАРРАЛАРИ

13 май куни Тошкентда паррандабоқарлар активининг республика кенгаши бўлиб ўтди. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети VIII пленуми қарорлари асосида тармоқни саноат негизида янада ривожлантириш тадбирлари тўғрисида «Ўзптицепром» бошлиғи Б. А. Пискунов доклад қилди.

Докладчи ва музокараларда сўзга чиққан нотиқлар шуни қайд этдиларки, ихтисослаштирилган совхозлар ва корхоналарнинг коллективлари КПСС XXV съезди қарорларини бажара бориб паррандачиликни ривожлантириш, парранда гўшти етиштириш ва тайёрлашни кўпайтириш соҳасида муайян ишларни амалга оширдилар. Янги бройлер фабрикалари ишга туширилмоқда, мавжудлари эса реконструкция қилинмоқда.

Паррандабоқарлар янги марраларни белгилайтуриб энг яхши хўжаликлар тажрибасини кенг оммалаштириш, фермалар ва паррандачилик фабрикалари ходимларининг меҳнатини бундан буён ҳам механизациялаш, меҳнат унумдорлигини ошириш ҳамда маҳсулот таннархини пасайтириш учун социалистик мусобақани янада кенг авж олдириш зарурлигини кўрсатиб ўтдилар.

Кенгашда Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг секретари И. Р. Курбонов нутқ сўзлади.

Кенгаш иштирокчилари паррандачиликни янада ривожлантириш соҳасидаги тадбирларни маъқулладилар. Бу тадбирлар, жумладан 1980 йилга бориб парранда гўшти етиштиришни икки баравар, шу жумладан бройлер гўшти етиштиришни тўрт баравар оширишни кўзда тутади. Тухум етиштириш ҳам икки баравар кўпаяди — беш йилликнинг якунловчи йилида хўжаликлар 1 миллиард дона тухум етиштириб берадилар.

Кенгаш ишида Ўзбекистон ССР Министрлар Совети Раисининг ўринбосари С. Мамарасулов иштирок этди. (ЎзТАГ).

ЎЗБЕКИСТОН БИЛАН ТАНИШУВ

Халқаро меҳнат ташкилотининг бош директори Ф. Бланшар Ўзбекистоннинг ҳаёти билан танишиб чиқмоқда.

Ўзбекистон ССР Министрлар Совети Раисининг биринчи ўринбосари Т. Н. Осетров 13 май куни Ф. Бланшарни қабул қилди.

Халқаро меҳнат ташкилотининг бош директори Ўзбекистон пайтахтининг диққатга сазовор жойлари билан танишди, республика Халқ хўжалик ютуқлари виставкасини томоша қилди. Меҳмон Бухоро ва Самарқандга ҳам боради.

(ЎзТАГ).

РЕСПУБЛИКА МЕҲМОНИ

СССР парламент группасининг таклифига биноан Совет Иттифоқида меҳмон бўлиб турган Туркия Республикаси сенатининг раиси Сирри Аталай 13 май куни Тошкентга келди.

Пойтахт аэропортида Туркиядан келган меҳмонни Ўзбекистон ССР Олий Советининг Раиси С. Ҳ. Сирожиддинов ва бошқа расмий кишилар кутиб олдилар.

Халқлар дўстлиги ва қардошлиги куйчиси

МОСКВА, 13 май. («Совет Ўзбекистони» штатсиз мухбиридан телефон орқали олинди). Кеча А. А. Фадеев номли Адабиётчилар уйида қорақалпоқ адабиётининг классиги Бердақ туғилган куннинг 150 йиллигига бағишланган тантанали кеча бўлиб ўтди. СССР Ёзувчилар союзи правлениесининг секретари Ю. И. Суровцев кечани кириш нутқи сўзлаб очди. Шоирнинг ҳаёти ва ижоди ҳақида Қорақалпоғистон АССР Олий Совети Президиумининг Раиси К. Ризаев доклад қилди. Ёзувчи ва шоирлардан Р. Казакова, С. Липкин, С. Северцев, Д. Павличко, Э. Воҳидов ва бошқалар қорақалпоқ халқи ажойиб фарзанди ижодиётининг мислсиз аҳамияти ҳақида гапирдилар.

Шоир ижодига бағишланган кечада Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг секретари О. У. Салимов, КПСС Марказий Комитети маданият бўлими мудирининг ўринбосари А. А. Беляев, Қорақалпоғистон область партия комитетининг секретари К. Е. Юсупов, Автоном республика Министрлар Советти Раисининг биринчи ўринбосари А. А. Юриц, СССР Ёзувчилар союзи правлениесининг секретарлари Г. М. Марков, Ю. Н. Верченко, К. Н. Яшин қатнашдилар.

Кеча охирида қорақалпоқ санъат усталари катта концерт қўйиб беришди.

СТАВРОПОЛЬ БАЙРОҒИДА ОКТЯБРЬ РЕВОЛЮЦИЯСИ ОРДЕНИ

(Боши биринчи бетда).

йирик колхозлар тузиш ташшофларидан бири бўлган эди, деди М. А. Суслов. Ставрополье коммуналари синфий жанглар алангасида вужудга келиб, мустаҳкамланди. Улар орасида «Пролетарская воля» ва «Коммунистический маяк» коммуналари бор. Эндиликда улар Ставропольенинг етакчи колхозларидир.

1921 йилда В. И. Ленин Кавказ коммунистларига йўллаган мактубида қурғоқчил ерларни суғоришни ҳар томонлама ривожлантириш зарурлигини уқтирган эди. У бундай деб ёзган эди: «Суғориш ҳаммадан ҳам кўпроқ зарурдир ва у ўлкани ҳаммадан кўра кўпроқ ўзгартириб юборади, уни яшнатади, ўтмишга хотима беради, социализмга ўтишни мустаҳкамлайди» (Асарлар, 32-том, 353-бет).

Ставрополь шаҳри ва ўлкасининг меҳнаткашлари бутун совет халқи билан бирга фидокорона меҳнат қилиб, социалистик жамият барпо этдилар, уни ҳар томонлама ривожлантиришга интилдилар. Аммо фашистлар бошлаган жуда оғир уруш совет халқининг тинч, ижодий, бунёдкорлик фаолиятини тўхтатиб қўйди.

Улуғ Ватан уруши фронтларида ставрополликлардан 320 минг киши жанг қилди, юз минглаб кишилар мамлакат ичкарисидаги фидокорона иши билан манфур ва кучли душман устидан қозонилган ғалабага ёрдам бердилар. Ҳамма жойда коммунистлар Ватанга садоқат, ўз халқига, социализмга вафодорлик намуналарини кўрсатдилар.

Душман ҳайдаб юборилгандан кейин ўлка маркази ва бутун Ставрополье коммунистлари, меҳнаткашлари вайронгарчиликка қарши курашда чинакам қаҳрамонлик кўрсатдилар ҳамда партия Марказий Комитети билан Совет ҳукуматининг жуда катта ёрдами туфайли саноат корхоналарини, колхоз ва совхозларни, мактабларни, илмий ва маданий муассасаларни, Бутуниттифоқ шифохоналарини харобалар ва култепалардан қисқа муддатда қайта барпо этдилар. Уруш тамом бўлгандан кейинги дастлабки беш йилдаёқ ўлкадаги саноат ишлаб чиқариши ҳажми урушдан аввалги даражага етди.

Партия XXIII, XXIV ва XXV съездларининг қарорларини бажариш давомида Ставрополь ўлкаси ва шаҳрининг халқ хўжалиги айниқса гуркираб ривожланмоқда. Шу йиллар мобайнида юзлаб саноат корхоналари ва цехлар қурилди. Эндиликда саноат ишлаб чиқаришининг ярмидан кўпроғи машинасозлик, металл ишлаш ва химия саноатига тўғри келади.

Ставрополье — Россия Федерациясининг катта қишлоқ хўжалик районларидан бири эканлиги маълум. Ўлка қишлоқ хўжалигида КПСС Марказий Комитетининг 1965 йилги март Пленумидан сўнг жуда катта ўзгаришлар содир бўлди. Шу давр мобайнида қишлоқ хўжалигига 4,2 миллиард сўм сарфланди. Ўлка колхоз ва совхозлари давлатдан кўп миқдорда янги техника олдилар. Ирригация қурилиши кенг жабҳа бўйлаб авж олиб кетди. Ана шуларнинг ҳаммаси кейинги ўн йил мобайнида ялпи қишлоқ хўжалик маҳсулоти етиштиришни шундан олдинги ўн йилга нисбатан 42,3 процент кўпайтириш имконини берди.

1977 йилда ставрополликлар давлатга рекорд миқдорда ғалла, жун сотганликларини, давлатга гўшт, сут, тухум сотиш юзасидан белгиланган йиллик планларни бажарганликларини мамнуният билан қайд этамиз.

Ўлкада ишлаб чиқаришни бошқаришнинг янги принципларн ҳамда қишлоқ хўжалик техникасидан фойдаланишнинг илғор методлари зўр ғайрат билан жорий этилаётганлиги диққатга сазовордир. Ипатово районининг меҳнатчилари ўтган йили ҳосилни йиғиштириб олишда ва бу йилги кўкламги экишда ана шундай ишлаш намунасини кўрсатдилар. Ҳозир уларнинг тажрибаси кўпчиликка маълум. Бу тажрибани партия Марказий Комитети маъқуллади.

Мамлакатнинг ҳамма жойида бўлгани каби Ставрополда ҳам одамларнинг моддий ва маданий турмуш шароитларида жуда катта ўзгаришлар рўй берди. Кўп миқдорда мактаб бинолари, мактабгача тарбия муассасаларининг, давлат клублари ва маданият уйларининг ҳаммаси Совет ҳокимияти йилларида қурилди. Урушдан кейинги даврда 550 минг оила, яъни ўлкадаги жами аҳолининг камида 80 проценти, шу жумладан Ставрополь шаҳри аҳолисининг ярмиси янги шинам уйларга ва квартираларга кўчиб ўтди.

Ватанимиз эришган тарихий марраси — ривожланган социализм маррасини мустаҳкамлаб берган СССР янги Конституциясида ҳаётимиздаги жамики, катта ўзгаришлар, совет халқининг асосий зафарлари ўз ифодасини топган.

Совет социалистик демократиясининг янада ривожлантирилиши — СССРда кучга кирган Конституциянинг энг асосий хусусиятидир. СССР гражданларининг шахсий ҳуқуқлари кенгайтирилганлиги ҳам, барча поғоналардаги Советларнинг ҳуқуқлари кенгайтирилганлиги, иқтисодий ва социал ривожланиш учун уларнинг масъулияти оширилганлиги ҳам, жамият ҳаётида меҳнат коллективларининг ролини кучайтириш асосий қонунда мустаҳкамлаб қўйилганлиги ҳам шу жумлага киради.

Конституциянинг демократик принциплари умумхалқ давлатининг шу Конституцияда ёзиб қўйилган вазифаларида, бу давлат ўз фаолиятида кўзлаётган мақсадларда яққол намоён бўлди. Одамларнинг тобора ўсиб бораётган моддий ва маънавий эҳтиёжларини жуда тўла-тўкис қондириш — шу мақсадлар орасида олий мақсаддир.

Беш йилликнинг умумий якунлари, КПСС XXV съезди қарорларининг бажарилиши ялпи меҳнатимизнинг натижаларига кўп жиҳатдан боғлиқ бўлади. Ўртоқ Л. И. Брежневнинг Сибирь ва Узоқ Шарқ районлари бўйлаб яқинда қилган сафари вақтида сўзлаган ҳамма нутқларида бу нарса яна бир карра жуда ўткир қилиб таъкидланган. Леонид Ильичнинг маслаҳатлари ва йўл-йўриқлари мазкур районларнинг бойликларини ўзлаштириш ва ишлаб чиқарувчи кучларини ривожлантириш учунгина эмас, шу билан бирга умуман бутун мамлакат экономикаси учун ҳам муҳим аҳамиятта эгадир. Ҳар бир партия ташкилоти, ҳар бир меҳнат коллективи шу нутқларда таърифлаб берилган партия йўл-йўриқларини сабот билан амалга оширишлари керак.

XXV съезд белгилаб берган марраларга етиб олиш учун бизда ҳамма асослар, барча имкониятлар бор, биз ўз қўлимиз билан яратилган улкан иқтисодий потенциалга эгамиз.

Сўнгра ўртоқ М. А. Суслов халқаро аҳволга қисқача тўхталиб ўтди. КПСС билан Совет ҳукумати халқаро кескинликни юмшатиш мустаҳкам ва муқаррар бўлиб қолишини, кенг қамровга эга бўлиб ҳамма жойга ёйилишини ташқи сиёсат соҳасидаги ўзларининг бош вазифаси, деб биладилар, деб таъкидлади у. Қуролсизланиш борасидаги амалий, реал тадбирлар — бу жараённинг энг муҳим шартларидан биридир. Бутун дунёни ўз гирдобига торттан қуролланиш пойгасини тўхтатиш — энг муҳим ва энг зарур вазифадир! Совет Иттифоқи ўртага қўйилган мақсадларга қатъият ва изчиллик билан интилаверади.

Биз социализм билан капитализм ўртасидаги тарихий бахс инсоният цивилизациясига хавф-хатар солаётган урушларда эмас, қуролланиш пойгасида эмас, балки тинч меҳнат соҳасида ҳал этиладиган бўлиши учун қатъият билан курашмоқдамиз. Биз шу сиёсатни изчиллик билан ўтказиб, Октябрнинг халқларга тинчлик! — деган энг асосий шиорларидан Лениннинг васиятларидан бирини бажараяпмиз.

Пировардида ўртоқ М. А. Суслов СССР Олий Совети Президиумининг Ставрополни Октябрь Революцияси ордени билан мукофотлаш тўғрисидаги Фармонини ўқиб эшиттирди ҳамда мажлис аҳлининг давомли қарсаклари остида юксак мукофотни шаҳар байроғига қадаб қўйди.

Ўртоқ М. А. Суслов нутқи зўр эътибор бериб тингланди ва давомли қарсаклар билан бўлиниб турди.

Мажлисда сўзга чиққан КПСС Ставрополь шаҳар комитетининг биринчи секретари А. А. Инжиевский, ишчи, «Красний металлист» заводининг ветерани Я. К. Тарасов, 1920 йилдан КПСС аъзоси Ф. С. Опишанский, 25-ўрта мактаб ўқитувчиси Э. А. Куюмжи, «Ипатовский» давлат зотдор қўйчилик заводининг бош чўпони, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони В. С. Руденко. КПСС Ставрополь ўлка комитетининг биринчи секретари М. С. Горбачев ставрополликларнинг меҳнат, революцион ва жанговар хизматларига юксак баҳо берганликлари учун КПСС Марказий Комитетига, СССР Олий Советн Президиумига, СССР Министрлар Советига, шахсан ўртоқ Леонид Ильич Брежневга қизғин миннатдорчилик билдирдилар. Улар ўлка марказининг ва бутун Ставрополь ўлкасининг меҳнаткашлари ишлаб чиқариш самарадорлиги ва иш сифатини ошириш учун, ўнинчи беш йиллик топшириқларини тўла ва ошириб бажариш учун социалистик мусобақани янада кенг авж олдирадилар, социалистик Ватанни янада равнақ топтиришга ўзларининг бутун ватанпарварлик ишлари билан ҳисса қўшадилар, деб ваъда бердилар. Нотиқлар айтишдики, барча совет кишилари каби ўлка меҳнаткашлари ҳам КПСС ленинчи Марказий Комитетининг, атоқли сиёсий ва давлат арбоби ўртоқ Л. И. Брежнев бошчилигидаги Марказий Комитет Сиёсий бюросининг ички ва ташқи сиёсатини якдиллик билан маъқуллаб, тўла-тўкис қўллаб-қувватлайдилар.

Болгариянинг Ставрополь билан биродарлашган Пазарджик шаҳри делегациясининг раҳбари БКП Пазарджик шаҳар комитетининг биринчи секретари Мария Иванова шаҳар меҳнаткашларини юксак мукофот билан самимий табриклади.

Тантанали мажлис қатнашчилари КПСС Марказий Комитетига, СССР Олий Совети Президиумига, СССР Министрлар Советига баланд руҳ билан табрикнома қабул қилдилар.

БУТУН ИНСОНИЯТНИНГ МАНФААТЛАРИНИ КЎЗЛАБ

(Боши биринчи бетда).

Музокараларда сўзга чиққан депутатлар — комиссияларнинг аъзолари: СССР Фанлар академияси жаҳон экономикаси ва халқаро муносабатлар институтининг директори Н. Н. Иноземцев, Бокудаги 96-мактаб директори Т. Ю. Охундова, Совет Армияси ва Ҳарбий-Денгиз Флоти Бош сиёсий бошқармасининг бошлиғи, армия генерали А. А. Епишев, Украина Компартияси Марказий Комитетининг секретари Н. М. Борисенко, Латвия касаба союзлари республика Советининг раиси А. К. Зитманис, Белоруссия Компартияси Минск область комитетининг биринчи секретари В. А. Микулич, СССР Ёзувчилар союзи правлениесининг секретари, Қирғизистон ССР кинематографиячилар союзи правлениесининг раиси Ч. Айтматов конвенция қуролсизланиш ва инсониятга таҳдид қилаётган янги потенциал хавфнинг олдини олишда янги йўналишни очиб беради, деб таъкидладилар. Депутатлар комиссияларнинг аъзоларини конвенцияни ратификация қилишни СССР Олий Совети Президиумига тавсия этишга чақирдилар.

Шундан кейин комиссиянинг раиси Б. Н. Пономарев сўзга чиқди. Совет Иттифоқининг ташаббуси билан тузилган ва ҳозир муҳокама этилаётган конвенциянинг аҳамиятига тўғри ва тўлиқ баҳо бериш учун, деди у, уни Совет Иттифоқи қуролланиш пойгасини тўхтатиш, қуролсизланиш соҳасида изчиллик билан ҳар томонлама амалга ошириб келаётган тадбирларнинг бутун комплекси билан боғланган ҳолда кўриб чиқиш зарур. Конвенциянинг кучга кириши КПСС XXIV ва XXV съездлари қарорларида таърифлаб берилган Тинчлик программасини амалга ошириш йўлида яна бир қадам қўйилганлигидан далолат беради. Ташқи ишлар комиссиялари аъзоларининг нутқлари совет халқи тинчлик учун атоқли курашчи, КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси ўртоқ Л. И. Брежнев бошчилигидаги КПСС Марказий Комитетининг ана шу программани амалга оширишга, кескинликнинг юмшатилишини мустаҳкамлаш ва урушнинг олдини олишга, қуролланиш пойгасини тўхтатишга қаратилган фаолиятини якдиллик билан маъқуллаётганлигини яна бир марта тасдиқлади.

Ёппасига ва батамом қуролсизланишга эришиш эндиликда СССР Конституциясида мустаҳкамлаб берилган пировард мақсаддир. Аммо ҳозирги замон вазиятида қурол-яроғларни чеклаш ва қуролланиш пойгасини тўхтатиш, қурол-яроғларнинг хилма-хил турларини қисқартириш, ялпи қирғин қуролининг янги воситалари ва методларини вужудга келтиришга йўл қўймаслик соҳасида самарали тадбирларни амалга ошириш йўли билан ҳам шу мақсад сари олға бориш кераклигини тушунамиз. Ўртоқ Л. И. Брежнев айтганидек, «Совет Иттифоқи қурол-яроғларнинг ҳамма турларини ва аввало, ялпи қирғин қуролларини ўзаро асосда, бошқа давлатлар билан келишиб чеклаш, тақиқлашга, сўнгра эса уларни қурол-яроғлар қаторидан чиқариб ташлашга тайёрдир».

Совет давлатининг сиёсати қуролланиш пойгасининг ҳамма йўлларини беркитиб қўйишга, яъни бир томондан, қурол-яроғларни тўплашни тўхтатишга, сўнгра эса қурол-яроғларнинг мавжуд турларини қисқартиришга ўтиш ва иккинчи томондан, ҳали ихтиро қилинмаган янги қуролларнинг вужудга келтирилишига йўл қўймасликка қаратилган. Шу боисдан Совет Иттифоқи янги қурол-яроғларнинг, хусусан инсонпарварликка тамомила зид бўлган ялпи қирғин воситаси бўлган нейтрон қуролининг вужудга келтирилишига йўл қўймаслик учун бошқа тинчликсевар кучлар билан биргаликда актив ҳаракат қилмоқда. Шунинг учун ҳам Совет Иттифоқи ҳарбий мақсадларда ёки бошқа хилдаги душманлик мақсадларида табиий муҳитга таъсир ўтказишни тақиқлаш тўғрисида халқаро битим тузишнинг ташаббускори бўлиб майдонга чиқди ва буни қуролланиш пойгасини тўхтатиш йўлидаги курашнинг муҳим қисми, деб ҳисоблайди.

Об-ҳаво ва геофизик жараёнларга таъсир ўтказиш методларидан вайронгарчилик келтирувчи ҳарбий мақсадларда, кишиларнинг фаровонлиги ва соғлиғига зарар етказиш мақсадларида фойдаланилиши мумкин, деб хавфсираш учун жиддий асослар бор. Америка ва жаҳон матбуотининг хабарларига кўра, Вьетнамга қарши агрессия вақтида Ҳинди-Хитой мамлакатлари территориялари устида бир неча йил мобайнида булут пайдо қилиш йўли билан сунъий равишда ёмғир ёғдириш ёки ёғингарчиликни тезлатиш учун махсус операциялар ўтказилган. Ҳинди-Хитой ерларини сувга ғарқ қилиш, йўлларни, дамбаларни, кечувларни ва шу сингариларни бузиб ташлаш мақсадида шундай қилинган.

Ҳарбий мақсадларда атроф муҳит ва иқлимга таъсир ўтказишнинг бошқа бир қанча методларини қўллашнинг реал имкониятлари мавжуддир. Матбуот хабарларида қаттиқ ултрабинафша нурларининг Ер юзи у ёки бу участкасига кириб боришини кучайтириш учун атмосферанинг юқори қатламларидаги азон қатламига таъсир ўтказиш мумкин эканлиги эслатиб ўтилади. Бунинг натижасида одамларга ва бошқа ҳамма жонли мавжудотга жуда катта зарар етказилган бўлур эди.

Шу муносабат билан биз кўриб чиқаётган конвенциянинг муҳимлиги ва ўз вақтида ўртага қўйилганлиги тушунарли бир ҳолдир. Конвенция қатнашчилари табиий муҳитга ҳарбий мақсадларда ёки бошқа хилдаги душманлик мақсадларида таъсир ўтказиш воситаларидан фойдаланмаслик мажбуриятини ўз зиммаларига оладилар. Иккинчи томондан, конвенция тинч мақсадларни кўзлаб табиатга таъсир ўтказишга халақит бермайди. Конвенция бу соҳада халқаро ҳамкорликни ривожлантиришга кўмаклашади.

Табиий муҳитга ҳарбий мақсадларда ёки бошқа хилдаги душманлик мақсадларида таъсир ўтказиш воситаларидан фойдаланишни тақиқлаш тўғрисидаги конвенциянинг муҳокама қилиниши шуни кўрсатдики, СССР Олий Советн ҳар икки палатаси ташқи ишлар комиссияларининг фикрича, конвенциянинг ратификация қилиниши ва кучга кириши халқаро иқлимни соғломлаштиришнинг муҳим омили бўлиб қолади, кескинликнинг юмшатилишини янада чуқурлаштиришга хизмат қилади, инсониятни қурол-яроғларнинг янги турлари ва системаларини қўлланиш хавфидан халос қилиш, қуролланиш пойгасини жиловлаб қўйиш ишига қўшилган янги ҳисса бўлади.

Б. Н. Пономарев сўзининг охирида бундай деди: бошқа мамлакатлар конвенцияни яқин орада ратификация қиладилар. АҚШ конгресси ҳам пайсалга солмай шундай қилади, деб умид билдиришни истаймиз.

СССР Олий Совети Иттифоқ Совети билан Миллатлар Советининг ташқи ишлар комиссиялари табиий муҳитга ҳарбий мақсадларда ёки бошқа хилдаги душманлик мақсадларида таъсир ўтказиш воситаларидан фойдаланишни тақиқлаш тўғрисидаги конвенцияни қўшма мажлисда муҳокама қилгач, уни якдиллик билан маъқулладилар. Комиссиялар қабул қилинган хулосада конвенцияни ратификация қилишни СССР Олий Советининг Президиумига тавсия этдилар.

Мажлисда СССР Олий Совети Президиуми Раисининг ўринбосари А. С. Баркаускас ҳозир бўлди. (ТАСС).

ФИЗИК ОЛИМЛАР УЧРАШУВИ

13 май куни Тошкентда акустик спектроскопия юзасидан иккинчи Бутуниттифоқ симпозиуми ҳамда квант акустикаси ва акустэлектроникага бағишланган ўнинчи конференция ўз ишини тугаллади. Бу симпозиум ва конференцияда барча қардош республикаларнинг илмий-тадқиқот муассасалари ва олий ўқув юртлари вакиллари, олимларидан салкам 600 киши иштирок этди.

СССР Фанлар академияси, Ўзбекистон ССР Фанлар академияси ва республика Маориф министрлиги уюштирган бу ваколатли учрашув радиофизика ва радиотехника соҳасидаги атоқли совет тадқиқотчиси, академик Р. В. Хохлов хотирасига бағишланди. Учрашувдан кузатилган мақсад тўпланган тажрибани умумлаштириш, ҳозирги замон физика фанининг актуал проблемалари юзасидан тадқиқотларни янада ривожлантириш йўлларини белгилаб олишдан иборатдир. Мамлакатнинг таниқли олимлари симпозиум ва конференцияда қилган ўз докладлари ва берган ахборотларида тадқиқотчилик ишининг энг муҳим натижалари тўғрисида гапирдилар, кўпгина илмий масалаларни кўриб чиқдилар. Илмий-тадқиқотларнинг сифати ва самарадорлигини янада оширишга қаратилган тавсиялар қабул қилинди.

Физик олимларнинг учрашувида Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг секретари О. У. Салимов, Тошкент шаҳар партия комитетининг биринчи секретари А. А. Хўжаев, Ўзбекистон ССР Министрлар Совети Раисининг ўринбосари Р. Ҳ. Абдуллаева иштирок этдилар.

(ЎзТАГ).

Раҳбарлик санъатини эгаллайлик

КИЕВ, 12 май. (ТАСС). Бугун республика партия активи йиғилиши ўртоқ Л. И. Брежневнинг «Тикланиш» китобидаги қоидалар асосида ташкилий ва сиёсий ишларнинг услуби ва методларини янада такомиллаштириш, экономикага партиявий раҳбарликни кучайтириш соҳасида партия ташкилотлари олдида турган вазифаларни муҳокама қилди. Шу ҳақда КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, Украина Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари В. В. Шчербицкийнинг доклади тингланди.

Янги жамият қуриш учун кураш давомида тўпланган бой тажрибани, тинмай кўпаяётган ва такомиллашаётган тажрибани авайлаб асраш, деди у, партиямизнинг ажойиб ленинча анъанасидир. КПСС XXV съезди, Марказий Комитет Пленумларининг қарорлари, КПСС Марказий Комитети Бош секретари, СССР Олий Совети Президиуми Раиси ўртоқ Л. И. Брежневнинг асарлари ўтмиш сабоқларига, ҳозирги ва келгуси вазифаларга худди шундай ёндашиш намунасидир.

Докладда ва нутқларда ўртоқ Л. И. Брежневнинг «Кичик ер» ва «Тикланиш» асарлари партиянинг ҳаётида, мамлакатнинг бутун ижтимоий-сиёсий ҳаётида катта воқеадир, республика коммунистлари, барча меҳнаткашлар бу асарларни ғоят қизиқиб кутиб олдилар, деб таъкидланди. Уларда партиямиз тарихининг қаҳрамонона саҳифалари ҳаққоний ва зўр эҳтирос билан мужассамлаштирилган, совет кишилари руҳининг улуғворлиги, уларнинг оташин ватанпарварлиги ва интернационализми, совет турмуш тарзининг афзалликлари равшан кўрсатилган. Партия ҳаётининг ленинча нормаларини ва партиявий раҳбарлик принципларини изчиллик билан амалга ошириш учун бу асарларнинг катта аҳамияти бор. Шу буюк асарларда ижодий ғайрат учун янги далда берадиган катта сафарбар қилувчи куч мавжуддир.

Йиғилиш иштирокчиларининг кўпчилиги ўртоқ Л. И. Брежнев республиканинг энг катта партия ташкилотлари — Запорожье ва Днепропетровск область партия ташкилотларига раҳбарлик қилган вақтда у билан бирга ишлашган, ундан партиявий раҳбарлик фани ва санъатини ўрганишган, улар ўз нутқларида тарихий тажрибани ҳар тарафлама ҳисобга олиш, ундан хулоса чиқариш, партия билан халқнинг коллектив донишмандлигига суяниб, навбатдаги вазифаларни ва уларни ҳал этиш воситаларини аниқ белгилаш зарур деган фикрни таъкидлаб ўтдилар.

Йиғилишда республика халқ хўжалиги энг муҳим тармоқларининг ишлари ҳар тарафлама анализ қилинди, ташкилотчилик ишлари услубақани, меҳнаткашларнинг тапирилди. Социалистик мусобақани меҳнаткашларнинг ташаббускорлигини ҳар жиҳатдан ривожлантириш, барча янгилик, илғор усулларни жорий этиш, ижодий ишлаш, одамларга суяниш, уларнинг энг яхши фазилатларини рўёбга чиқариш зарурлиги таъкидлаб ўтилди.

Йиғилиш ишида УССР Олий Совети Президиумининг Раиси А. Ф. Ватченко, УССР Министрлар Советининг Раиси А. П. Ляшко, КПСС Марказий Комитети пропаганда бўлимининг мудири Е. М. Тяжельников қатнашдилар.

УМИДВОРЛИК БИЛАН ЙЎҒРИЛГАН КИТОБЛАР

12 май куни Тошкентда бўлиб ўтган область китобхонлар конференцияси ўртоқ Л. И. Брежневнинг «Кичик ер» ва «Тикланиш» китобларига бағишланди.

Ишчилар ва партия ходимлари, Улуғ Ватан урушининг иштирокчилари, ҳарбий хизматчилар, студентлар Леонид Ильичнинг китоби совет кишиларида ўчмас из қолдирганлиги ҳақида, меҳнаткашларни коммунистик руҳда тарбиялашда шу китобларнинг жуда катта аҳамияти тўғрисида гапирдилар. Улар таъкидлаб айтдиларки, ўртоқ Л. И. Брежневнинг ўтган урушда, душман вайрон қилган хўжаликни тиклаш йилларида совет халқи кўрсатган буюк жасорат ҳақида ҳаққоний ҳикоя қилувчи асарлари социал умидворлик билан йўғрилган, меҳнаткашларни партия белгилаб берган вазифаларни муваффақиятли бажаришга сафарбар қилади.

* * *

ТЕРМИЗ, 13 май. Бугун бу ерда ўртоқ Л. И. Брежневнинг «Кичик ер» ва «Тикланиш» асарларига бағишланган область илмий-амалий конференцияси бўлиб ўтди. Улуғ Ватан урушининг ветеранлари, партия ва комсомол ходимлари, ўқувчи ёшларнинг вакиллари конференцияда сўзга чиқиб, совет кишилари Леонид Ильичнинг хотираларини зўр иштиёқ билан кутиб олганликлари ҳақида, бу хотиралар меҳнаткашларни ғоявий-сиёсий ва ватанпарварлик руҳида тарбиялаш учун катта аҳамиятга молик эканлиги тўғрисида гапирдилар.

Конференция қатнашчилари таъкидлаб ўтганидек, Леонид Ильичнинг хотиралари — ўзларининг оташин сўзлари билан ва шахсий намуна кўрсатиб совет халқини порлоқ истиқбол — коммунизм сари бошлаб бораётган коммунистлар, партия ходимлари ҳақидаги завқли қиссадир.

Конференцияда область партия комитетининг биринчи секретари А. К. Каримов нутқ сўзлади. (ЎзТАГ).

ЯНГИ НАСОС СТАНЦИЯСИ

Фарғона область Қува районидаги «Социализм» колхози территориясида қурилган янги насос станциясининг моторлари ишга туширилди. Бешта агрегат Жанубий Фарғона каналидан ҳар секундда 2 кубметр оби-ҳаёт олиб, уни 70 метр баландликдаги пахтазор ариқларига бериб тура олади. Натижада ғўза парвариши даврида Қува районидаги тўртта колхознинг бир неча минг гектар тепалик ерлари сувга сероб бўлади.

Ҳозир Фарғона областининг дарё ва каналларида 76 та электр ва дизель насос станциялари ишлаб турибди. Улар ҳар секундда 156 кубметр сув бера олади. Бу сув 150 минг гектардан зиёд экинзорни суғоришга кифоя қилади.

ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИНИНГ ФАРМОНИ

И. ТЎХТАХЎЖАЕВАНИ ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИНИНГ ФАХРИЙ ЁРЛИҒИ БИЛАН МУКОФОТЛАШ ТЎҒРИСИДА

Совет органларида кўп йил самарали ишлаганлиги ҳамда туғилган кунига эллик йил тўлиши муносабати билан чет мамлакатлар билан дўстлик ва маданий алоқалар Ўзбекистон жамияти президиумининг раиси Иқболхон Тўхтахўжаева Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Фахрий ёрлиғи билан мукофотлансин.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Раиси
Н. МАТЧОНОВ.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Секретари
Ҳ. ПУЛАТОВА.

1978 йил, 12 май.
Тошкент шаҳри.

ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИНИНГ ФАРМОНИ

Т. С. ВАЛИЕВНИ ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИНИНГ ФАХРИЙ ЁРЛИҒИ БИЛАН МУКОФОТЛАШ ТЎҒРИСИДА

Республика матбуот органларида кўп йил самарали ишлаганлиги ҳамда туғилган кунига эллик йил тўлиши муносабати билан «Совет Ўзбекистони санъати» журналининг бош редактори Туйғун Саидович Валиев Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Фахрий ёрлиғи билан мукофотлансин.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Раиси
Н. МАТЧОНОВ.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Секретари
Ҳ. ПУЛАТОВА.

1978 йил, 12 май.
Тошкент шаҳри.

ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИНИНГ ФАРМОНИ

Ҳ. Н. МЎМИНОВГА «ЎЗБЕКИСТОН ССРДА ХИЗМАТ КЎРСАТГАН МАДАНИЯТ ХОДИМИ» ФАХРИЙ УНВОНИ БЕРИШ ТЎҒРИСИДА

Партия органларида кўп йил самарали ишлаганлиги ва туғилган кунига эллик йил тўлиши муносабати билан Ўзбекистон Компартияси Бухоро область комитетининг секретари Ҳамид Нуритдинович МЎМИНОВга «Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган маданият ходими» фахрий унвони берилсин.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Раиси
Н. МАТЧОНОВ.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Секретари
Ҳ. ПУЛАТОВА.

1978 йил, 12 май.
Тошкент шаҳри.

САНОАТИМИЗНИНГ ШАХДАМ ОДИМИ

ЎЗБЕКИСТОН ССР САНОАТИ 1978 ЙИЛ ЯНВАРЬ-АПРЕЛЬ ОЙЛАРИ ПЛАНИНИ БАЖАРИШИ ТЎҒРИСИДА

Ўзбекистон ССР Марказий статистика бошқармасининг хабар беришича, республика саноати маҳсулот реализация қилиш юзасидан 1978 йил январь-апрель ойлари планини 3,1 процент ошириб бажарган.

Саноат ишлаб чиқариши ҳажми 1977 йилнинг январь-апрель ойларига нисбатан 5,9 процент кўпайди, меҳнат унумдорлиги 3,5 процент ошди.

Қорақалпоғистон АССР, республиканинг ҳамма областлари ва Тошкент шаҳри маҳсулот реализация қилиш юзасидан январь-апрель ойлари планини бажарди.

Қуйидаги маълумотлар план қандай бажарилганлигини кўрсатади:

(Биринчи устун — областлар, иккинчи устун — маҳсулотни реализация қилиш, учинчи устун — ишлаб чиқариш ҳажми, тўртинчи устун — меҳнат унумдорлиги планларининг бажарилиш процентлари, бешинчи устун — 1977 йилнинг январь-апрелига нисбатан меҳнат унумдорлигининг ўсиш суръатлари процент ҳисобида).

Ўзбекистон ССР	103,1	103,7	102,9	103,5
Шу жумладан:				
Қорақалпоғистон АССР	103,1	104,3	102,8	106,3
Андижон области	103,2	102,8	101,5	94,0
Бухоро области	102,8	104,1	102,8	100,9
Жиззах области	104,0	102,7	102,4	106,0
Қашқадарё области	104,7	104,8	101,4	97,5
Наманган области	103,7	104,2	103,2	103,2
Самарқанд области	103,7	104,0	103,4	105,7
Сурхондарё области	104,4	102,2	103,0	100,3
Сирдарё области	103,2	103,3	104,3	106,8
Тошкент области	103,2	103,6	103,3	105,9
Фарғона области	102,8	103,5	102,0	102,6
Хоразм области	103,2	105,8	102,4	100,0
Тошкент шаҳри	103,1	103,3	102,9	104,8

Бухоро, Жиззах, Қашқадарё, Наманган, Самарқанд, Фарғона, Хоразм, Тошкент областлари ва Тошкент шаҳрининг корхоналари пландан ташқари маҳсулот реализация қилиш юзасидан 1978 йилнинг январь-апрелига мўлжаллангаи социалистик мажбуриятларини бажардилар.

Олмалиқ химия заводи, «Электротерм» ишлаб чиқариш бирлашмаси, Бухоро мебель фабрикаси, Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Компартиясининг 50 йиллиги номли Тошкент тикувчилик ишлаб чиқариш бирлашмаси, Қўқон пайпоқ йигирув комбинати, Бекобод шаҳар сут заводи ва бошқа корхоналар 1978 йил январь-апрелининг ишлаб чиқариш планини муваффақиятли бажардилар.

Нефть, газ, кўмир қазиб чиқариш, электр энергия ҳосил қилиш, прокат, тракторлар, трактор сеялкалари, трактор культиваторлари, пахта подборшчиклари, экскаваторлар тайёрлаш, цемент, асбоцемент лист (шифер), деразa ойнаси, шойи газламалар, пайпоқ, ички ва устки трикотаж, чарм пойафзал, пахта толаси, ёғи олинмаган сут маҳсулотлари, ўсимлик мойи, нон, булка ва кондитер маҳсулотларини ишлаб чиқариш ва тайёрлаш плани ошириб бажарилди.

Қорақалпоғистон АССР, Хоразм области, СССР Қишлоқ хўжалиги машинасозлиги министрлиги, СССР Йўл машиналари қурилиш министрлиги саноатининг корхоналари ялпи маҳсулот юзасидан апрель ойи планини бажармади.

СССР Йўл машиналари қурилиш министрлигининг корхоналари ялпи маҳсулот юзасидан январь-апрель планини бажармади.

34 та ишлаб чиқариш бирлашмаси ва корхонаси маҳсулот реализация қилиш юзасидан январь-апрель ойлари планини бажарилишини таъминламади. Бу бирлашма ва корхоналар пландагидан 8,1 миллион сўм кам маҳсулот реализация қилди. Булар орасида «Андижанирмаш» заводи, Бухоро ипгазлама комбинати, Денов ёғэкстракция заводи, Тахиатош нон маҳсулотлари комбинати ва бошқа корхоналар бор.

Партия, совет, касаба союз ва хўжалик ташкилотлари айрим корхоналарнинг планни бажармаслик, ишлаб чиқариш ҳажмини ошириш ва меҳнат унумдорлигини ошириш суръатларининг пасайиш сабабларини таҳлил қилиб чиқишлари зарур. Камчиликларни бартараф этиш, қолоқликни йўқотиш чораларини кўриш, йилнинг қолган даврида ишлаб чиқариш самарадорлигини янада оширишнинг аниқ программасини ишлаб чиқиш, ҳамма меҳнат коллективларини ўнинчи беш йилликнинг учинчи йили планлари ва социалистик мажбуриятларининг бажарилишига сафарбар қилиш лозим.

ДЎСТОНА ВИЗИТ

БЕРЛИН, 12 май. (ТАСС). КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, СССР ташқи ишлар министри А. А. Громико 11-12 май кунлари расмий дўстона визит билан ГДР пойтахтида бўлди.

Германия Бирлашган социалистик партияси Марказий Комитетининг Бош секретари, ГДР Давлат кенгашининг Раиси Э. Хонеккер билан А. А. Громико учрашдилар ва суҳбатлашдилар.

А. А. Громико ва ГДР ташқи ишлар министри О. Фишер СССР билан ГДР ўртасида маданий ва илмий ҳамкорлик тўғрисида битим имзоладилар.

Э. Хонеккер А. А. Громико шарафига нонушта зиёфат берди. Улар зиёфатда нутқ сўзладилар. Қардошларча дўстлик ва самимият вазиятида ўтган зиёфатда ГДРнинг раҳбар ходимлари ҳозир бўлдилар.

А. А. Громико 12 майда Берлиндан жўнаб кетди. Аэродромда уни ГБСП Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, ГБСП Марказий Комитетининг секретари Г. Аксен, бошқа расмий кишилар кузатиб қолдилар.

* * *

А. А. Громико шу куни Москвага келди. Аэродромда уни КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси В. В. Гришин, КПСС Марказий Комитетининг секретари К. В. Русаков, бошқа расмий кишилар кутиб олдилар.

ЛЕКЦИЯ ПРОПАГАНДАСИ КЕНГ АВЖ ОЛДИРИЛСИН

Ўзбекистон ССР «Билим» жамияти правлениесининг 12 май куни бўлиб ўтган пленумида шу жамият ташкилотларининг «Лекция пропагандасининг аҳволи ва уни яхшилаш тадбирлари тўғрисида» КПСС Марказий Комитети қабул қилган қарор асосидаги вазифалари муҳокама этилди. Правление раиси, республика Фанлар академиясининг академиги С. К. Зиёдуллаев доклад қилди.

КПСС XXV съезди қарорларини, КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси ўртоқ Л. И. Брежневнинг нутқларида баён этилган қоида ва хулосаларни янада кенг пропаганда қилиш жамият активларининг энг муҳим вазифаси эканлиги таъкидлаб ўтилди.

Пленум КПСС Марказий Комитетининг лекция пропагандаси тўғрисидаги қарорида ўртага қўйилган вазифаларни амалда рўёбга чиқариш юзасидан правление ишлаб чиққан тадбирларни тасдиқлади. (ЎзТАГ).

ПИЛЛА ДАВЛАТГА

Республикамизнинг жанубий районларида пилла тайёрлаш ишлари бошланиб кетди. Жумладан Сурхондарё областининг пиллачилари пилла тайёрлашни қизғин бошлаб юбордилар. Шеробод районидаги Будённий номли қўриқ совхозининг Ўғил Қораева бошлиқ, Ленин номли колхознинг Пардахол Қиёмова ва Иззат Раҳмонова бошлиқ звеноларининг пиллачилари республикада биринчи бўлиб давлатга пилла топширишга муваффақ бўлдилар.

Илғор пиллачилар ҳар қути қурт уруғидан юз килограммдан қимматли хом ашё етказиб бериш учун қизғин мусобақалашмоқдалар.

Бу йил сурхондарёликлар давлатга минг тоннадан ортиқ пилла етказиб беришга аҳд қилишган.

ҚЎШИҚЛАРДА КУЙЛАНГАН МАЙНА

Тошкентдаги янги кўчани Майна Ҳасанованинг номига қўйишди. Унинг порлоқ образи шоирлар ва ҳайкалтарошларни илҳомлантирмоқда. Ўзбек рассоми Медад Кагаров «Майна» деган графика асарлари сериясини яратди. Майнанинг ўзи ким бўлган эди?

Қашқадарё область Ғузор райони қизил изтопарлари ўз ҳамюртлари, биринчи ўзбек аёл разведкачиси Майна Ҳасанованинг ҳаёт ва жанговар йўли жойлари бўйлаб поход уюштиришди. Унинг қариндош-уруғлари, жанговар дўстлари ва сафдошлари сўзлаб берган ҳикоялар 70-йиллар комсомолларига аёлларнинг қаҳрамонона жасорати ҳақида тўлиқроқ билиб олиш имконини берди...

Тик қоялар бўйлаб яшил рангда товланиб турган дўлана бутаси ёнига жайрон югуриб келиб тўхтади. У ёққа бу ёққа хавотирланиб қараб қўйди.

— Жайронни кимдир чўчитиб юборибди, худди қояданағанаб кетадиёв, — деди Майна амакасига. — Уни қутқарамиз!.. — Мўлжалга олди. Ўқ узилди. Жайрон шундайгина дара чеккасига келиб, қоқилиб-йиқилди. Майна уни эҳтиётнорлик билан кўтариб олиб, бошидаги рўмоли билан яраланган оёғини боғлади.

Ўшанда мўйсафид Ҳасан овчи марҳум акасининг етимчаси вақти келиб маҳоратда ўзидан ҳам ўзиб кетишини ўйлаганмикан: бир ўқ билан чопқир жайроннинг оёғини нишонга олди-я. Ниятига етди: жайрон ўлимдан қутқариб қолинди, энди уни уйига олиб бориб даволаш керак эди. Ҳасан жайронни эҳтиёткорлик билан елкасига олди.

Ойнакўл чеккасида уларга отлиқлар рўбарў бўлдилар. Улар жайроннинг изига тушишган экан. «Қандай ўлжага дуч келиб қолдик!» — дея анграйиб қолди отлиқлар бошлиғи. Қизни бир зумда ўраб олишиб, бирга олиб кетишди.

...Майна атрофи чуқур дарё билан ўралган қалъага келиб қолди. Бу ердан ҳаммаёқ шундоқ кўриниб турарди: боғ-роғлар, узумзорларга бурканган жонажон қишлоғи ҳам овчиликка Ҳасан амакиси ўргатган тик қиррали тоғлар ҳам кафтдагидек кўзга ташланарди.

Валихон Ғузор бегининг саройида тўхталган эди. Оқсочлар Майнани ясантириб, кийинтириб, сочларини қирқ кокил қилиб қўйишди, бармоқларига қимматбаҳо узуклар тақишди. Асирани Валихоннинг ўзи интизорлик билан кутиб турарди. Бухоро миллионерининг ўғли бўлган Валихон амирликнинг ҳарбий нозирлигида катта мансабни эгаллаб турарди. Қаттиққўллиги ва қаҳри билан ном чиқарганди.

— Сиз пари-пайкар экансиз, — сўз қотди Валихон.

— Пари-пайкаргина эмас, бир дунё куч-қувватим ҳам бор, — жавоб берди қиз сарой эгасининг кўзларига тик қараб.

Қизнинг дағал муомаласини сезмагандек, сўзида давом этди:

— Жайроннинг гўштидан қилинган кабобга ташриф буюрсинлар. Сиз уни отибсиз...

— Мен уни ўлимдан қутқаргандим, сиз бўлсангиз ўлдирдингиз...

— Сиз малика бўлишга арзигулисиз, Майна! — сўзида давом этди амир гумаштаси.

— Ўз бахтимни эркинликда биламан, — деб унинг сўзини бўлди Майна. — Менинг бахтим ҳарамда эмас, ўзим туғилиб ўсган тоғларда...

— Ҳаддингдан ошиб кетдинг! — ловиллаб кетди Валихон ва жангчиларга буюрди: — қўлларини чирмаб боғлаб ташланглар. Эртага Бухорога элтинглар. Бу қайсарни ўша ерда жиловлаб қўямиз.

Бухоро саройида Майнанинг машаққатли кунлари бошланди. Ялиниб-ёлворишлар ҳам, дўқ-пўписалар ҳам қизнинг иродасини букolмади. Тутқинликда у ўзига содиқ дўстлар топди. Валихоннинг хизматкори Абдуваҳоб Бухоро яқинида, Когон деган жойда, темир йўл узелида жасур кишиларнинг яширин ячейкаси борлиги, бу кишиларни коммунистлар деб аташларини Майнага сир деб айтиб берди. Абдуваҳоб Валихоннинг зиндонига тушиб қолган тоғ қизининг қайғули тақдирини ўшаларга айтиб берди. Саройга партия активисти Ҳадия бир амаллаб кириб, Майна, Абдуваҳоб билан биргаликда саройдан қочиш режасини пишитиб қўйишди.

Майнани келишилган жойда кутиб туришлари керак эди. У энг зарур нарсаларни тугунчага тугиб қўйди. Тўсатдан байрамларда кийиладиган кийимда Валихон келиб қолди. Белидаги камарда инглизлар туҳфа қилган маузер осиғлиқ турарди. Қиз аввалига шошиб қолди: наҳот сезиб қолган бўлса? Нима қилиш керак?

Майна «меҳмон»га пешвоз чиқиб унга жилмайиб қараб қўйди. Кибр ҳавосидан тушибди-да, деб ўйлади Валихон...

Лаҳза ўтмай маузер қизнинг қўлига ўтди. У бир сапчиб нариги томонга ўтиб олди-да, қичқирди: «Тиз чўк!». Икки марта ўқ узилди. Бу гал ҳам овчилик маҳорати иш берди.

Сарой яқинида арава кутиб турарди. Извошчи ҳеч нима сўрамасдан отини елдирди. Тез орада қочоқлар Когонга етиб олишди.

Олдинига Майна яширин иш олиб борувчи большевик, рус темирйўлчиникида яшади. Бу ерда у революционерлар билан танишди. 1917 йилдаёқ Россияда подшони ағдариб ташлашганини билиб олди. Тошкент ва Самарқандда ҳам ҳокимият меҳнаткашлар қўлида. Фақат Бухоро озод этилмай қолганди.

Бухоро амирлигининг революцион ҳаракат маркази Когонда Майнани комсомол сафига қабул қилишди. Ҳам савод ўргатишиб чўлдаги қишлоққа хотин-қизлар орасида большевистик пропаганда ишлари олиб бориш учун юборишди.

...Таниқли ҳарбий саркарда Валихоннинг ўлими Совет Россиясига қарши кураш олиб боришда унга умид боғлаган амир учун ҳам, инглизлар учун ҳам оғир зарба бўлди. Мақтанчоқ, қаттиққўл Валихоннинг ўлимидан қаҳрланган амир «Майнанинг бошини олиб келганларга минг тилла пул инъом этаман» деб эълон қилди. Яширин иш олиб борувчиларнинг раҳбарлари қизнинг аҳоли орасида Зайнаб номи билан иш олиб боришига қарор қилдилар. Бир йилдан кейин, 1920 йил кузида бутун амирлик бўйлаб «Амир Бухородан қувилди!» деган хушхабар тарқалди. Бу вақтда Майна Қарши чўлида, Косонда эди.

У Бухорога шошилди. Минора узра Совет ҳокимиятининг ол байроғи хилпираб турганини узоқдан кўрди.

Майна Қизил Армия отрядига кирди. Революция душманлари қолдиғини тугатиш лозим эди. Тоғларда, чекка қишлоқларда босмачилар ин қуриб олганди.

Қиз мардларча жанг қилди. Айниқса уни бехато, мерганларча отиши учун қадрлашарди. Валихондан тортиб олган инглиз нусхасидаги ўша маузер иш берди. Қўмондонлик Майнага жуда муҳим топшириқларни берарди.

Жасур ўзбек разведкачи аёлнинг довруғи Туркистон фронтининг қўмондони М. В. Фрунзегача бориб етди. Саркарда у билан суҳбатлашиб, жасурлиги ва мардлигига қойил қолди. М. В. Фрунзе Майна Ҳасановани Қизил Байроқ орденига тақдим этди.

— Сиз ўз халқингизнинг муносиб қизисиз, — деди Михаил Васильевич унга. — Сиз ҳақингизда қўшиқ ёзиш керак. Бунга жуда арзийсиз...

Йўл чеккасида ётган аёл кўкрагига гўдак ёпишиб олган. Лекин она қимир этмасди. Кулранг шинелли қизил аскар отидан сакраб тушиб, болани кўтариб олдида, бошидан шлёмини ечди... Дарҳол маълум бўлди: жангчи — аёл эди. У — разведкачилар отрядининг командири Майна эди.

— Бу ердан босмачилар ўтибди, — деди у отрядга гўдакни олиб қайтаркан.

Қиз етим қолган гўдакни қишлоқ аҳолисига топшириб, ўз чавандозларига бош бўлиб, Ўратепа атрофидаги тоғларга йўл олди. У ерда оқ гвардиячилар ўрнашиб олган эди.

Адирда тиш-тирноғича қуролланган тўда отрядга ҳужум қилди. Тенгсиз жанг бошланди. Қияликлардан отлар йиқилди, улардан душманлар қулади. Қўшни ғорда яшириниб ётган бандитлар босмачиларга мададга келиб, бақириб-чақириб отлиқлар ҳужумга ташланди. Мана, разведкачилардан бири, иккинчиси ер тишлади... Фақат икки киши қолди, лекин улар ҳам таслим бўлишмади. Аламзадаликдан қаҳр-ғазабга тўлган қўрбоши— турк эмиссари Усмонбек ҳаммадан кўра кўпроқ қавмини ер тишлаттан қизил аскарни кўз остига олиб қўйди. Бу Майна эди. «Уни фақат тириклайин ушланглар» деб буйруқ берди қўрбоши.

Ғазабдан асабийлашган ўнлаб отлиқ разведкачи қизни ўраб олди. Шу ернинг ўзида Усмонбек бир зарб билан Майнанинг қурол ушлаб турган қўлини қилич билан узиб ташлади. Қиз қаддини ростлади-да, жаллоднинг юзига туфлаб юборди. Бандитлар разведкачи қизни минг азобга солишди. Ўратепа районидаги Қизил Армия қисмларининг миқдорини, Фрунзе армиясини айтиб беришини талаб қилишди. Майна жим эди. Шунда ваҳшийлашган босмачилар унинг тилини қирқишди...

Етиб келган қизил аскарлар ўликлар орасидан бехуш Майнани топишди...

Уруш йилларида Майна туғилган қишлоқда ўқитувчилик қилишимга тўғри келди. Мактаб эски боғда жойлашганди. Бу ерга кўпдан-кўп қушлар уй қурган, биз уларнинг чиройли қўшиқларини тинглардик. Бир қуш айниқса жарангли куйларди. «Биласизми, қушчанинг номини? Майна, — деб тушунтирди жангда ҳалок бўлган солдатнинг беваси, мактаб қоровули. — Бошқа Майна ҳақида сўзлаб берайми сизга? Қишлоғимизнинг бир қизини шу қуш номи билан аташганди. У ҳам қўшиқ айтишни севарди. У билан дугона эдик...». Кекса аёл ҳамюртининг афсонавий жасоратлари ҳақида тўлқинланиб сўзлаб берди.

— Кейин унинг ҳоли нима кечди, — деб сўрашди тингловчилар.

— Олдин Тошкентдаги госпиталда, кейин Москвада даволашди. Сўнгра Шарқ халқлари университетига ўқишга юборишди деб эшитдим...

Кейинчалик бўкалик ўқитувчи Мадина Қодированинг ҳикоясини эшитишга тўғри келди. У Майна билан Москвада бирга ўқиган экан.

— Эсимда, — уни биринчи марта 1926 йил октябрларида кўргандим. Тверская кўчасидаги ётоқхонамизга комендант ёш аёлни олиб келди. Биз билан таниша туриб бир қўли билан будёновкасини бошидан олди. Қизлар унга ечинишга ёрдамлашишди.

Дастлабки кунларданоқ уни жуда ёқтириб қолдик. У бизларга алланималарни тушунтирмоқчи бўларди-ю, лекин гапиролмасди. Шунинг учун ҳам самимий, илиқ табассум ҳадя этарди.

Хизмат вазифасига кўра Майна туғилиб ўсган қишлоқда кўп марта бўлишга тўғри келади. Ғузорда бўлганимда уруш йиллари ўзим ишлаган мактабга кириб ўтаман. Ҳозир бу мактаб Майна Ҳасанова номига қўйилган...

Пачкамар яқинидаги тоғ ён бағрига кўтариламан. Майна шу ерда мерганлик санъатини ўрганган эди. Энди бўлса бу жойлар ўзгариб кетган, яйдоқ қоялар ўрнида улкан сув омбори ястаниб ётибди.

Қарши чўлига йўл оламан — бу ерда ҳам кўп нарса Майнани эслатиб турибди. Қуёш тиғи жизғанак қилиб юборган чўлу биёбонда у граждандар уруши йилларида жонажон диёрининг бахт-саодати учун мардона жанг қилди. Амударё билан Зарафшон ўртасидаги кенг текислик мунғайиб ётарди. Энди бу ерга оби-ҳаёт келди. Ғаллазор ва пахтазорлар ястаниб ётибди. Янги посёлкалардан бирига яқинда Майнанинг бюсти қўйилди...

Жасур қизнинг жасорати асло сўнмайди. М. В. Фрунзе айтган кунлар келди: тоғ қояларидан тортиб, бепоён чўлларгача Майна ҳақида қўшиқлар янграмоқда.

И. МУКИМОВ,
«Правда» мухбири.
Ўзбекистон ССР.
«Правда» 1978 йил, 11 май.

ТАСС АХБОРОТИ

«КОСМОС-1006» ПАРВОЗДА

1978 йил 12 майда Совет Иттифоқида Ернинг навбатдаги сунъий йўлдоши «Космос-1006» учирилди.

Йўлдош ичига космик фазони тадқиқ қилишни давом эттириш учун мўлжалланган илмий аппаратлар ўрнатилган, Аппаратлар нормал ишлаб турибди. [ТАСС].

ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИНИНГ ФАРМОНИ

Ж. КЕНЖАЕВНИ «ЁНҒИНДА ЖАСОРАТ КЎРСАТГАНЛИК УЧУН» МЕДАЛИ БИЛАН МУКОФОТЛАШ ТЎҒРИСИДА

Ёнғинни ўчириш чоғида кўрсатган довюраклиги, жасорати ва мардлиги ҳамда социалистик мулкни асраб қолганлиги учун ички хизмат старший лейтенанти **Жаббор Кенжаев** СССР Олий Совети Президиуми номидан «Ёнғиндаги жасорат кўрсатганлик учун» медали билан мукофотлансин.

Ўзбекистон ССР Олий Советн Президиумининг Раиси Н. МАТЧОНОВ.
Ўзбекистон ССР Олий Советн Президиумининг Секретари. Ҳ. ПЎЛАТОВА.
1978 йил, 11 май.
Тошкент шаҳри.

ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИНИНГ ФАРМОНИ

РАЖАББОЙ АБДУЛЛАЕВНИ «ЖАМОАТ ТАРТИБИНИ САҚЛАШДАГИ АЪЛО ХИЗМАТИ УЧУН» МЕДАЛИ БИЛАН МУКОФОТЛАШ ТЎҒРИСИДА

Жамоат тартибини сақлашдаги ва жиноятчиликка қарши курашдаги хизматлари учун милиция кичик сержанти марҳум Ражаббой **Абдуллаев** СССР Олий Совети Президиуми номидан «Жамоат тартибини сақлашдаги аъло хизмати учун» медали билан мукофотлансин.

Ўзбекистон ССР Олий Советн Президиумининг Раиси Н. МАТЧОНОВ.
Ўзбекистон ССР Олий Советн Президиумининг Секретари Х. ПЎЛАТОВА.
1978 йил, 11 май,
Тошкент шаҳри.

ПЛАНЕТАМИЗДА

ХАЛҚАРО ОБЗОР

САМАРАЛИ АЛОҚАЛАР, ЯХШИ ИСТИҚБОЛЛАР

Ҳозирги кунда бутун жаҳонда КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси Л. И. Брежневнинг ГФРга қилган визити якунлаштирилмоқда. Ҳамманинг эътироф қилишича, бу визит халқаро ҳаётнинг жуда муҳим воқеаси бўлиб қолди.

Л. И. Брежневнинг Германия Федератив Республикаси раҳбарлари билан учрашувлари ва суҳбатлари давомида иккала давлат ўртасидаги муносабатларнинг аҳволи, бу муносабатларни янада ривожлантириш истиқболлари ва йўналишлари тўғрисида атрофлича фикрлашиб олинди. Совет Иттифоқи билан Ғарбий Германия ўртасидаги яхши қўшничилик муносабатларини ривожлантириш жуда катта аҳамиятга эгадир. Л. И. Брежнев ГФР телевидениеси орқали сўзлаган нутқида таъкидлаб ўтганидек, май ойи биринчи ўн кунлигининг охири мамлакатларимиз учун жуда муҳимдир. Совет халқи ва бутун тараққийпарвар инсоният 9 май куни Европада иккинчи жаҳон уруши жанглари тамом бўлганлигини нишонлади.

Совет кишилари кўп қурбонлар бериб, фашизм устидан буюк ғалабага эришдилар. Ҳеч қайси мамлакат ғалаба қозониш учун Совет Иттифоқи каби катта зарар кўрмаган ва жуда кўп қурбонлар бермаган эди. Шу боисдан узоқ давом этадиган ялпи, адолатли тинчликни қаттиқ туриб ҳимоя қилиш ва мустаҳкамлаш— совет кишиларининг асосий мақсади бўлиб қолганлиги табиий бир ҳолдир.

Л. И. Брежневнинг ГФРга қилган сафарининг энг асосий якунларидан бири шуки, визит давомида шу йўлда янги муҳим қадам қўйилди. Л. И. Брежнев билан ГФР канцлери Г. Шмидт имзолаган Қўшма Декларациядан кузатилган мақсад-кескинликни юмшатиш, яхши қўшничилик ва тинчликни мустаҳкамлаш ишига ёрдам беришдан иборат визит вақтида экономика ва саноат соҳасида узоқ муддатли ҳамкорликни ривожлантириш ва чуқурлаштириш тўғрисидаги битим ҳам тузилди.

Томонлар иккала давлат ўртасидаги иқтисодий муносабатлар умуман яхши ривожланиб бораётганлигини мамнуният билан қайд этдилар. Ғарбий Германия машина-ускуналари ва технологияси Совет Иттифоқидаги бир қанча йирик халқ хўжалик иншоотлари ва саноат объектларининг анъанавий компоненти бўлиб қолмоқда. Оскол электрометаллургия комбинати, Могилевдаги химиявий тола ишлаб чиқариш комплексининг лойиҳаси муваффақиятли суратда амалга оширилмоқда.

Иккинчи томондан, СССР кейинги тўрт йил давомида ГФРга 27 миллион тоннадан зиёд нефть ва нефть маҳсулотлари, икки миллион куб метр ёғоч тахта, 120 минг тонна пахта ва бошқа маҳсулотларни етказиб берди. Совет Иттифоқидан олинаётган хом ашё ва ёқилғи, шунингдек Совет Иттифоқининг Ғарбий Германия машина-ускуналарини сотиб олиш тўғрисидаги буюртмалари ГФРнинг завод ва фабрикаларини иш билан таъминлашга ёрдам беради. Бу эса ГФРда оммавий ишсизлик ҳукм сураётган бир шароитда катта аҳамиятга эгадир.

Визит давомида ҳар икки томоннинг мустаҳкам, доимий асосда ўзаро сиёсий ва иқтисодий ҳамкорликни ривожлантиришга қарор берганликлари намойиш қилинди. Бу ГФР билан СССР ўртасида бундан буёнги муносабатлар учунгина эмас, халқаро кескинликни юмшатишни чуқурлаштириш, ялпи тинчликни мустаҳкамлаш ва қуролланиш пойгасини жиловлаб қўйиш учун ҳам ғоят катта аҳамиятга эгадир. Боннда имзоланган Совет-Ғарбий Германия Қўшма ҳужжатлари СССР билан ГФРнинг жуда узоқ муддатга мўлжалланган тинч ҳамкорлиги учун салмоқли моддий негиз яратиб беради.

АФҒОНИСТОНДА РЕВОЛЮЦИЯ

20 миллионга яқин аҳолиси бўлган қўшнимиз Афғонистон шодиёна кунларни бошдан кечирмоқда. Асрлар бўйи феодаллар эксплуатацияси жабр-зулми остида азоб чеккан бу мамлакатнинг халқи Афғонистон Халқ демократик партиясининг раҳбарлигида революция қилди. Бунинг натижасида Афғонистон Демократик Республика деб эълон қилинди.

27 апрелдаги революцион тўнтариш ҳукмрон юқори қатламларнинг ҳокимиятига тамомила чек қўйди. Ана шу ҳукмрон тўда оммани қашшоқлик ва ҳуқуқсизликка дучор қилиб бойлик тўплаган эди ва мамлакатда эски феодал ва ярим феодал тартибларни қўллаб-қувватлаб келган эди. Ана шу тўда ҳукмронлигининг шармандали натижалари яққол кўриниб турибди. Аҳолининг 81 проценти қишлоқ жойларда яшайди. Буларнинг ғоят кўпчилиги феодалларга тамомила қарам бўлган ерсиз деҳқонлардан иборат. Ағдариб ташланган Довуд ҳукуматининг министрлари йирик феодаллар бўлиб, жуда катта ерларнинг эгалари эди.

Революция давомида вужудга келтирилган Революцион Кенгаш ва Нурмуҳаммад Тарақий бошчилигидаги ҳукумат халқ оммасининг қўллаб-қувватлаши билан чуқур ўзгаришларнинг кенг программасини ишлаб чиқишга киришди. Экономика соҳасида асрий қолоқликни тугатиш, мамлакатни индустрлаштириш ва халқнинг турмуш даражасини ошириш вазифаси қўйилди.

Революцион Кенгаш шу мақсадда деҳқонларнинг манфаатларини кўзлаб демократик ер ислоҳотини ўтказиш, қўриқ ерларни ўзлаштириш, феодал ва ярим феодал муносабатларини тугатиш, экономикада илмий планлаштириш ва табиий ресурслардан фойдаланиш устидан ҳақиқий назорат ўрнатиш йўли билан давлат секторини мустаҳкамлаш, ижтимоий ҳаётни демократлаштириш ва миллий масалани адолатли ҳал этиш, янги мустамлакачилик, империализм таъсирини ва экономика, маданият ҳамда идеологиянинг турли соҳаларида уларга қарам бўлишни тугатишга аҳд қилди.

Янги республика ташқи муносабатлар соҳасида блокларга қўшилмаслик, позитив ва актив бетарафлик ҳамда тинч-тотув яшаш принципларига асосланган мустақил тинчликсеварлик сиёсатини ўтказиш йўлини, Совет Иттифоқи билан дўстона муносабатларни ривожлантириш ва ҳар томонлама кенгайтириш йўлини қатъий амалга ошира бошлади.

Н. Тарақий Революцион Кенгаш ва ҳукумат номидан шу гапларни айтди: биз тинчликни мустаҳкамлаш учун, ёппасига ва батамом қуролсизланиш, ўзгаларнинг территорияларидаги чет эл ҳарбий базаларини тугатиш учун, халқаро кескинликни юмшатиш жараёнини янада ривожлантириш ва чуқурлаштириш учун курашамиз.

Социалистик мамлакатлар ва ривожланаётган давлатлар Афғонистоннинг революцион раҳбарлиги эълон қилган тараққийпарвар, тинчликсеварлик йўлини қўллаб-қувватламоқдалар. Уларнинг кўпчилиги янги Афғонистон ҳукуматини тан олди.

Г. ШИШКИН.
(ТАСС).

ЭЛЧИХОНАГА КЕЛИШДИ

СССР Министрлар Советн Раисининг ўринбосари В. А. Кириллин ва СССР ташқи ишлар министрининг биринчи ўринбосари В. Ф. Мальцев Италия христиан-демократик партияси миллий кенгашининг раиси, министрлар кенгашининг собиқ раиси Альдо Моронинг фожиали ҳалок бўлганлиги муносабати билан Италиянинг СССРдаги элчихонасига келдилар ва таъзиянома китобига имзо чекдилар. (ТАСС).

СОЦИАЛИЗМ МЕРИДИАНЛАРИДА

ВЕНГРИЯ

● КЕЛГУСИ МУВАФФАҚИЯТЛАР ГАРОВИ

Венгрия металлургия саноатининг энг катта корхоналаридан бири Мишкольцдаги В. И. Ленин номли комбинат шу йилнинг дастлабки 4 ойи мобайнида пландан ташқари 14 минг тоннадан кўпроқ пўлат ишлаб чиқарди. Металлурглар бу йил 1 миллион тоннадан ортиқ пўлат, қарийб 800 минг тонна прокат ишлаб чиқаришга ваъда бердилар. Бу эса ўтган йилги кўрсаткичлардан анча кўп.

Комбинат металлурглари республикада моҳир мастерлар, социалистик мусобақанинг актив иштирокчилари сифатида шуҳрат қозонган. Улуғ Октябрнинг 60 йиллиги шарафига ўтказилган социалистик мусобақада катта муваффақиятларга эришганлиги учун корхона коллективига юбилей байроғининг топширилиши бунинг далилидир.

Комбинатда совет мутахассисларининг бевосита иштироки билан замонавий цехлар қад кўтарди, совет инженерлари ишлаб чиққан технологиядан муваффақиятли фойдаланилмоқда.

РУМИНИЯ

● МЕҲНАТДАГИ ҲАМКОРЛИК

Совет Иттифоқининг техникавий ёрдами билан Ботошанида қурилаётган юқори вольтли шиша-изолятор заводи лойиҳада белгиланган қувватига муддатидан 6 ой илгари эришади. Бу ерда ишлаётган совет ва румин мутахассислари шундай қарорга келдилар.

Завод қурилиши халқ хўжалиги учун катта аҳамиятга эга. Ботошанида ҳар йили 1 миллион 250 минг дона шиша-изоляторлар ишлаб чиқарилади. Завод мамлакат энергетикасининг эҳтиёжларини тўла равишда таъминлайди ва социалистик ҳамдўстлик мамлакатларига, шу жумладан СССРга шиша-изоляторлар етказиб беради.

(ТАСС).

Расмий маълумотларга кўра Испаниядаги ишсизлар сони миллионга яқин кишини ташкил этади. Мамлакатда тобора ўсиб бораётган ишсизликка қарши Мадридда норозилик намойиши бўлиб ўтиб, унда 20 мингдан ортиқ киши иштирок этди.

Суратда: намойиш қатнашчилари Мадрид кўчаларида.

ЮПИ—ТАСС телефотоси.

ТЕЛЕТАЙП ЛЕНТАСИДАН

✦ **РИМ.** Италия ички ишлар министри Ф. Коссига истеъфо берди. Бу эса террорчилар томонидан Христиан-демократик партияси миллий кенгашининг раиси, Италиянинг таниқли сиёсий арбоби А. Моронинг қатл этилиши билан боғлиқдир. Мамлакатдаги хавфсизлик ва полиция кучлари бу қотилликнинг олдини ололмадилар.

✦ **ЛУАНДА.** МПЛА—Меҳнат партиясининг Раиси, Ангола Халқ Республикасининг Президенти А. Нето бундай деди: Ангола меҳнаткаш халқининг бутун фикри-зикри бир эзгу мақсадга —социалистик жамият қурилишига эришишга қаратилиши керак. У мамлакатдаги касаба союз активларидан бир группасини қабул қила туриб Ангола меҳнаткашлари миллий реконструкцияни муваффақиятли равишда амалга ошириш учун ўзининг бутун кучини сарфлайди, деб ишонч билдирди.

А. Нето иқтисодий қурилиш вазифаларини ҳал этишда МПЛА—Меҳнат партиясининг раҳбарлик ролини таъкидлаб ўтди. (ТАСС).

Г. ШМИДТНИНГ ҲУКУМАТ БАЁНОТИ

БОНН, 12 май. (ТАСС) ГФР канцлери Г. Шмидт бундестаг мажлисида КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси Л. И. Брежневнинг ГФРга қилган расмий визити якунларига бағишланган ҳукумат баёнотини берди.

Г. Шмидт таъкидладики, ГФР билан СССР ўртасидаги муносабатлар иккала давлат ва халқлар учунгина эмас, шу билан бирга Европадаги бошқа мамлакатлар учун ҳам катта аҳамиятга эгадир. Л. И. Брежневнинг визити чоғида синчиклаб тайёрланган Қўшма Декларация имзоланди. Бу ҳужжат Совет-Ғарбий Германия муносабатларини нормаллаштириш ишида эришилган муваффақиятлар хусусида гапиришга имкон беради.

Қўшма Декларацияда икки томонлама муносабатларни узоқ муддатни кўзлаб ривож топтириш мўлжалланган. Декларация бу муносабатларнинг келажакда мустаҳкам ва барқарор бўлишига ёрдам бермоғи лозим.

Декларацияда, деб давом қилди Г. Шмидт, иккала давлат ўртасидаги муносабатларда акс этаётган тафовут ва чекланишлар борлиги айтиб ўтилган.

КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари Л. И. Брежнев визитни «нафли, мазмунли ва керакли» визит деб таърифлади. Мен берилган шу баҳога тамомила қўшиламан. Икки томонлама муносабатлар хусусида ва халқаро воқеалар хусусида ўтказган суҳбатларимизнинг очиқчасига инон-ишонч тусида бўлганлиги икки томоннинг бир-бири билан бўлган муносабатларда эришилган муваффақият бўлиб, бундан 10 йил илгари бундай бўлиши мумкин эмасдек туюларди, деди канцлер.

Л. И. Брежнев ГФР бундестагида вакиллари бўлган тўртта партиянинг раислари билан ҳам учрашди. Шу муносабат билан Г. Шмидт Совет Иттифоқи билан муносабатларимиз ҳукуматлар ўртасидаги алоқалар билангина чекланиб қолмаётганлигини муҳим деб ҳисоблайман ва буни маъқуллайман, деди.

Суҳбатлар ва музокаралар кескинликни юмшатиш сиёсатида Бош секретарь Л. И. Брежнев шахсан қатнашаётганлигини ва Совет Иттифоқи мана шу сиёсатни давом эттиришга интилаётганлигини яққол тасдиқлади, деб таъкидлади Г. Шмидт.

Бу гаплар жумладан иккала томон Хельсинкидаги кенгаш Якунловчи ҳужжатидаги ҳамма қоидаларни тўла амалга ошириш иштиёқида эканликларини яна бир карра айтганликларида ҳам акс этди. Биз Европада хавфсизлик ва ҳамкорликка бағишлаган кенгаш бошлаб берган жараённинг ривожланиши чоғида Хельсинкидаги кенгашгача бўлган аҳволга қайтишга йўл қўймаслигимиз кераклиги тўғрисида аҳдлашиб олдик.

ГФР канцлери музокаралар чоғида қуролсизланиш ва қурол-яроғларни чеклаш проблемалари муҳокама қилинганлиги тўғрисида гапириб, бу суҳбатлар қуролсизланишга бағишлаб ўтказиладиган халқаро музокараларга узоқ вақт мобайнида рағбатлантирувчи таъсир кўрсатиб боради, деган умид билдирди.

Г. Шмидт Ғарбий Берлин масаласини тилга олиб, ГФР ҳукуматининг сиёсати «мавжуд аҳволни ўзгартиришга қаратилган эмас» деб таъкидлади. Биз мавжуд аҳволни сақлаш ва уни стабиллаштиришни истаймиз, деди у.

Г. Шмидт Ғарбий Берлиннинг хавфсизлиги ва яшаш қобилиятини нуқул намойишкорона хатти-ҳаракатлар билан мустаҳкамлаш мумкин, деган тасаввурдан воз кечиш зарур, бундай хатти-ҳаракатлар, аслида, ҳеч кимга реал наф келтирмайди, деди. У ушбу масалада масъулиятли сиёсат «тўрт томонлама битимдан келиб чиқувчи имконият ва чекловларни назарда тутмоғи лозим», деб таъкидлади.

Г. Шмидт ўз баёнотида ГФР муайян доираларининг иккала герман давлатлари ўртасидаги муносабатлар масаласи хусусидаги маълум концепциясини ҳам баён қилиб берди.

Сўнгра Г. Шмидт иқтисодий алоқаларни бундан буён ривожлантириш учун музокаралар алоҳида аҳамият касб этишини айтди. Совет Иттифоқининг халқ хўжалиги билан ГФР экономикаси ғоятда катта даражада бир-бирларини тўлдириши мумкин, деди канцлер. Иккала давлат ҳам юксак тараққиёт босқичида турибди. Лекин Совет Иттифоқининг бизда йўқ энергетика ресурслари ва хом ашё ресурслари бор. Шу билан бирга биз кўпгина соҳаларда, айниқса самарали технологияни таклиф қилишимиз мумкин. Бунда ва бошқа масалаларда иккала томоннинг ҳам манфаатларини мослаштириб олиш мумкинлиги ойдинлашди. Биз тузган узоқ муддатли иқтисодий битим иккала томон бир-бирининг манфаатларини назарда тутишга тайёр турганлигини қайд этади.

Бу битим экономика масалалари доираси билангина чекланиб қолмайди. Унда умуман сиёсий муносабатларни ривожлантириш, икки мамлакат ўртасидаги муносабатларни узоқ вақт тинч йўл билан ривож топтириш йўллари кўрсатилади.

Канцлер «Давлат ва жамоат ташкилотларидаги катта тафовутларга, идеологиядаги тафовутларга қарамай (биз бу тафовутларни камайтириб кўрсатолмаймиз), СССР билан ГФР бир-бирларига ҳамият қилишлари керак», деди. У айтдики, томонлар имзолаган Қўшма Декларация иккала томон кескинликнинг чуқур ва узоқ муддатли юмшаши сари, Европада хавфсизлик ва ҳамкорликка бағишланган кенгаш бошлаб берган жараённи жўшқин давом эттириш сари, қурол-яроғлар соҳасида тақрибий тенглик ва бараварлик принципига риоя этиш сари, яхши қўшничилик муносабатлари ва келгуси авлодлар учун ҳам ўсиб борувчи ҳамкорлик сари, узоқ муддатга мўлжалланган иқтисодий ҳамкорлик сари, яхши ҳамжиҳатлик ва зўр инон-ишончга эришиш сари ҳаракатда эканлигини билдиради.

ОСИЁ, АФРИКА ВА ЛОТИН АМЕРИКАСИ МАМЛАКАТЛАРИ КИНОФЕСТИВАЛИ Тошкент-78

КИНЕМАТОГРАФИЯ МЕРИДИАНЛАРИДА

ҲАМКОРЛИКДА ТУҒИЛГАН САНЪАТ

«Совет Ўзбекистони» Осиё, Африка ва Лотин Америкаси мамлакатлари V халқаро Тошкент кинофестивалига бағишлаб «Кинематография меридианларида» деган янги рубрика очмоқда. Рубрика остида кинофорум қатнашчилари бўлган мамлакатлар миллий кинематографияси ва унинг таниқли намояндалари ижоди ҳақида ҳикоя қилинади. Қуйида шу туркумдаги биринчи мақола эълон қилинаётир.

Монголия кинематографияси ҳам, бошқа мамлакатларда бўлганидек, хроникадан бошланди. Илк кадрда 1936 йилги 1 Май намойиши муҳрланган эди. Кейин биринчи, иккинчи, ниҳоят, учинчи қисқа метражли фильм яратилди. Ана шу дастлабки картиналар кенг халқ оммасига кўрсатилаётган бир пайтда, 1938 йилда Монголияга таниқли совет кинорежиссёри С. Гусев ташриф буюрди. У икки йил давомида бу хорижий ўлкада ишлаб, «Ҳозирги Монголия», «Халхин кўли» фильмларини экранлаштиради. С. Гусевнинг ижодий сафари монголиялик ҳаваскор ёшлар ҳаётида муҳим воқеа бўлди. Улар суратга олиш жараёнида тажрибали кинорежиссёр ёнида юришиб, кино техникаси ва кинорежиссура сирлари билан яқиндан танишдилар. Айни вақтда совет кинематографиясининг энг яхши намуналари, анъаналари ва атоқли намояндалари ижодидан огоҳ бўлишди.

С. Гусев бошлаган ишни бошқа совет кинорежиссёрлари давом эттирдилар. Бирин-кетин И. Трауберг «Монголия фарзанди», А. Зархи ва И. Хейфиц «Унинг исми Сухэ Батор», Ю. Тарич «Чўл баҳодирлари» бадиий фильмларини суратга олишди. Бу асарларнинг яратилиш жараёни ҳам монголиялик ёш кинематографчилар учун ижодий мактаб бўлди. Талабалар бу гал бадиий кино ҳақида маълумот олган эдилар. Ҳар учала фильм сабаб бўлиб, Монголиянинг қалдирғоч киноактёрлари ва киноактрисалари туғилди. С. Цэрэндаш, Н. Цэгмад, Д. Жансарам каби санъаткорлар ана шулар жумласидандир. Шу ўринда ҳозирги вақтда «Монголкино» киностудиясининг бадиий раҳбари бўлиб ишлаётган Р. Доржпаламнинг бир гапини эслаб ўтмоқчимиз. «Совет кинорежиссёрлари, — деган эди у, — ҳеч қандай профессионал малакага эга бўлмаган ёшларимизни ўз фильмларига таклиф этиб, улар билан эринмай ишладилар. Ҳар бир роль, ҳар бир кадр, ҳар бир деталь устида олиб борилган тинимсиз иш олий санъат мактаби таълимидек ҳал қилувчи аҳамиятга эга эди. Илк миллий киноактёрларимизни кашф этган дўстларимиздан ҳамиша миннатдормиз.

Совет Иттифоқи профессионал кино кадрлари тайёрлаш соҳасида ҳам дўст Монголияга беғараз ёрдам берди. 1954 йили Москвадаги Бутуниттифоқ Давлат Кинематография институтини муваффақиятли тамомлаганлар орасида Р. Доржпалам, Ц. Зандра, О. Уртнасан, Б. Сумху, Ж. Бунтар, Б. Жамсран каби монголиялик ёшлар ҳам бор эди. Миллий кинематографиянинг кескин юксалиш даври худди шу йилдан бошланди. Совет санъаткорлари қўлида обдон таҳсил кўрган навқирон кинорежиссёрлар кўп ўтмай турли мавзуларда, турли талқинда дастлабки картиналарини яратишди. Машҳур устозлари анъаналарига таяниб иш кўрган собиқ талабаларнинг биринчи ижодий маҳсулотлари мамлакатда зўр қизиқиш ва қониқиш билан кутиб олинди. Ўз ўлкаси кинематографиясини ривожлантиришга астойдил бел боғлаган санъаткорларнинг ғоявий-бадиий бақувват, талқини етук ва оригинал фильмлари, ниҳоят, жаҳон экранларига йўл олди, халқаро кинофестиваллар расмий программасига киритилди. Масалан, Биринчи Тошкент халқаро кинофестивалида кинорежиссёр Д. Жигжиднинг «Тошқин» бадиий картинаси намойиш қилинди. Шуниси характерлики, бу асар монгол ва совет халқлари дўстлиги ҳақида ҳикоя қилади. Унинг асосий қаҳрамонлари монгол йигити Болд ва рус Михаиллардир. Михаил ролини қарийб 100 га яқин фильмларимизда эсда қоларли образлар яратган актёр Николай Крючков ўйнаган. «Тошқин» икки қитъа кинематографчилари ва тошкентлик санъат мухлисларида илиқ таассурот қолдирган эди.

Монголиялик кинематографчилар Тошкент кинофестивалининг кейингиларида ҳам актив иштирок этишди. Кинорежиссёр Ж. Бунтарнинг «Қуёш тутилган йил» бадиий фильми тарихий Халхин кўли воқеаларига бағишланган бўлса, Г. Жигжидсуреннинг «Биринчи қадам» картинаси социалистик Монголия қишлоқларидаги янгича муносабатлар тўғрисида ҳикоя қилди. Кино мухлислари биринчи асарнинг Осиё ва Африка ёзувчилари билан бирдамлик Ўзбекистон Комитетининг махсус совринни ва дипломига сазовор бўлганлигини яхши билишади.

Дўстларимиз IV Тошкент кинофестивали расмий программасига «Аёл» бадиий фильмини ҳавола қилишди. Бу асар оригинал режиссураси, актёрларнинг ўзига хос ижрочилик маҳорати билан уч қитъанинг машҳур киноарбоблари эътиборини тортди. Аёлнинг ижтимоий ҳаётдаги ўрни ҳақида сўз юритувчи бу асар фестивалнинг энг яхши бадиий картиналари қаторидан ўрин олди. У республикамизда чиқадиган «Саодат» журналининг махсус совринни ва дипломи билан тақдирланган эди. Монголия кинематографиясида ҳар томонлама тўлақонли ишланган бундай фильмлар сўнгги йилларда тобора кўпайиб бормоқда.

Монголиялик кинематографчилар биринчилардан бўлиб V Тошкент кинофестивалида қатнашиш истагини билдирдилар.

Хулоса шуки, Совет Иттифоқи етакчилигидаги социалистик мамлакатлар сафида тараққиётнинг ойдин йўлидан шаҳдам қадамлар билан бораётган Монголия Халқ Республикаси ютуқларида миллий кинематографиянинг ҳам муносиб улуши бор.

О. НАЗАРОВ.

«ЗАНГОРИ ЭКРАН» ҲАФТАЛИГИ

15 — 21 МАЙ

15 МАЙ ДУШАНБА

МАРКАЗИЙ ТЕЛЕВИДЕНИЕНИНГ «ВОСТОК» ПРОГРАММАСИ

9.00 «Вақт». 9.35 — Гимнастика. 9.55 — «Васёк Трубачёв ва унинг ўртоқлари» (бадиий фильм). 11.15 — «Мўъжизасиз мўъжизалар». 15.00 — Ҳужжатли фильмлар. 15.50 — «Қадимги Шарқ санъати». 16.20 — «Депутатлик ишлари». 16.50 — Ўсмирлар учун музикали кечалар. 18.30 — Янгиликлар. 18.40 — «Учинчи йил — зарбдор йил». 19.20 — «Қачонгача мой ейсан» (фильм-спектакль). 21.30 — «Вақт». 22.00 — «Балет ҳақида». 23.10 — Б. Руденко куйлайди.

ЎЗБЕКИСТОН ТЕЛЕВИДЕНИЕСИНИНГ ПРОГРАММАСИ

18.00 — Мультфильм. 18.20 — «Янгра барабан!» 18.50 — «Халқаро ҳаётнинг актуал проблемалари». 19.15 — «Ахборот». 19.30 — «Ўзбекистон музика санъати намояндалари». 20.30 — «Ахборот». 20.50 — Т. Муродов концерти. 21.30 — «Вақт» (Москва). 22.00 — Ғўза парваришини сифатли ўтказайлик. 22.15 — «Анна ва командор» (бадиий фильм). 23.35 — Гимнастика бўйича республика шахсий-команда чемпионати.

ТОШКЕНТ ШАҲРИ ВА ТОШКЕНТ ОБЛАСТИ УЧУН ПРОГРАММА

19.00 — «Вертикал» (бадиий фильм). 20.15 — Янгиликлар. 20.35 — Ҳужжатли фильмлар. 21.25 — Ўқув кўрсатуви.

16 МАЙ СЕШАНБА

МАРКАЗИЙ ТЕЛЕВИДЕНИЕНИНГ «ВОСТОК» ПРОГРАММАСИ

9.00 — «Вақт». 9.35 — Гимнастика. 9.55 — «Қачонгача мой ейсан» (фильм-спектакль). 15.00 — Ҳужжатли фильмлар. 15.35 — Музей ва кўргазма заллари бўйлаб. 16.05 — «Б. Шоу ижоди» (1-кўрсатув). 16.50 — «Туғилганлик ҳақидаги гувоҳномаларда йўқ» (телеочерк). 17.00 — «Сиз яратган боғ». 17.30 — Мен — БАМ хўжайиниман». 18.00 — «Шеърларни ўқиб». 18.30 — Янгиликлар. 18.50 — Фильм-концерт. 19.50 — «Инсон ва қонун». 20.20 — «Голубка» (бадиий фильм, 1-серия.) 21.30 — «Вақт». 22.00 — Ҳужжатли фильм. 23.00 — Концерт. 23.30 — Янгиликлар.

ЎЗБЕКИСТОН ТЕЛЕВИДЕНИЕСИНИНГ ПРОГРАММАСИ

18.05 — «Камалак» 18.35 — «Яшарган ер». Мирзачўлни ўзлаштириш ҳақидаги ленинча декрет имзоланганлигининг 60 йиллигига бағишланган кўрсатув. 19.00 — «Чорвачилик — зарбдор фронт». 19.15 — «Ахборот». 19.30 — Ўзбекистон ўқитувчиларининг V съезди қатнашчилари учун концерт (ёзилган). 20.30 — «Ахборот». 20.50 — «Қўшиқ ва рақс». 21.30 — «Вақт» (Москва). 22.00 — «Георгий Седов» (бадиий фильм). 23.20 — Ҳужжатли фильм.

ТОШКЕНТ ШАҲРИ ВА ТОШКЕНТ ОБЛАСТИ УЧУН ПРОГРАММА

19.00 — Ўқув кўрсатуви. 19.30 — Телеспектакль. 20.10 — Янгиликлар. 20.30 — Олий математика 21.30 — Ҳужжатли фильм. 21.45 — «Қадимги замон помешчиклари» И. Ильинский ижросида.

17 МАЙ ЧОРШАНБА

МАРКАЗИЙ ТЕЛЕВИДЕНИЕНИНГ «ВОСТОК» ПРОГРАММАСИ

9.00 — «Вақт». 9.35 — «Гимнастика. 9.55 — Мультфильмлар. 10.25 «Голубка» (бадиий фильм, 1-серия). 11.30 — «Киносаёҳатчилар клуби». 15.00 — Ҳужжатли фильмлар. 15.40 — «Совет давлати ва ҳуқуқи асослари». 16.10 — Б. Шоу ижоди (2-кўрсатув). 17.00 — «Фан оламида». 17.30 — Бокс бўйича жаҳон чемпионати. 18.30 — Янгиликлар. 18.45 — Ҳужжатли фильм. 19.00 — Жаҳон халқларининг ижоди. 19.30 — «Ишимизнинг сифати». 20.15 — Спортлото. 20.25 — «Голубка» (бадиий фильм, 2-серия). 21.30 — «Вақт». 22.00 — Ҳужжатли фильм. 22.30 — «Сизнинг фикрингизча». 23.25 — Янгиликлар.

ЎЗБЕКИСТОН ТЕЛЕВИДЕНИЕСИНИНГ ПРОГРАММАСИ

11.30 — Ўқув кўрсатуви. 12.00 — Ҳужжатли фильмлар. 12.30 — Ўқув кўрсатуви. 18.00 — «Ёш куч». 18.30 — «Прогресс». 19.00 — «Миллионлар Ленинча университети». 19.15 — «Ахборот». 19.30 — «Биз — ватанпарвар, интернационалистлармиз» республика фестивали. Спорт байрами (ёзилган). 20.30 — «Ахборот». 20.50 — «Жаҳоннинг машҳур композиторлари». 21.30 — «Вақт» (Москва). 22.00 — «Деҳқон ва замон». 23.10 — Фильм-концерт.

ТОШКЕНТ ШАҲРИ ВА ТОШКЕНТ ОБЛАСТИ УЧУН ПРОГРАММА

19.00 — Болалар учун фильм. 19.25 — Ўқув кўрсатуви. 20.10 — Янгиликлар. 20.30 — Реклама. 20.40 — Ҳужжатли фильм. 21.10 — Физика.

18 МАЙ ПАЙШАНБА

МАРКАЗИЙ ТЕЛЕВИДЕНИЕНИНГ «ВОСТОК» ПРОГРАММАСИ

9.30 — «Вақт». 9.35 — Гимнастика. 9.55 — «Шеърларни ўқиб...» 10.25 — «Голубка» (бадиий фильм, 2- серия). 11.30 — Концерт. 15.00 — Ҳужжатли фильмлар. 16.00 — «14 дан 18 гача». 16.30 — Концерт. 17.00 — «Горнчилар, қаердасиз?». 17.30 — Бокс бўйича жаҳон чемпионати. 18.30 — Янгиликлар. 18.45 — Расмларда қуёш акси бор. 19.05 — «Миллионлар ленинча университети». 19.35 — Концерт. 20.20 — «Голубка» (бадиий фильм, 3- серия). 21.30 — «Вақт». 22.00 — «Кинотомошабин ҳамроҳи». 22.30 — «Норилск билан учрашув». 24.00 — Янгиликлар.

ЎЗБЕКИСТОН ТЕЛЕВИДЕНИЕСИНИНГ ПРОГРАММАСИ

11.30 — Ўқув кўрсатуви. 12.00 — Ҳужжатли фильмлар. 12.30 — Зоология. 13.00 — Ҳужжатли фильм. 13.20 — «Малишок». 18.00 — «Ёшлик». 18.30 — «Ҳаёт каби тирик». 19.00 — Яна бир марта газ ҳақида. 19.15 — «Ахборот». 19.30 — «Ижод саҳифалари». Р. Гамзатов, 20.20 — Ҳужжатли фильм. 20.30 — «Ахборот». 20.50 — «Шу куннинг қўшиқлари». 21.30 — «Вақт» (Москва). 22.00 — «Пилла — бойлигимиз». 22.15 — «Парвона» (спектакль).

ТОШКЕНТ ШАҲРИ ВА ТОШКЕНТ ОБЛАСТИ УЧУН ПРОГРАММА

19.00 — Болалар учун фильм. 19.40 — «Беш йиллик илғорлари». 20.10 — Янгиликлар. 20.30 — Назарий механика. 21.30 — Ўқув кўрсатуви.

19 МАЙ ЖУМА

МАРКАЗИЙ ТЕЛЕВИДЕНИЕНИНГ «ВОСТОК» ПРОГРАММАСИ

9.00 — «Вақт». 9.35 — Гимнастика. 9.55 «Горнчилар, қаердасиз?» 10.25 — «Голубка» (бадиий фильм, 3-серия). 11.30 — Концерт. 15.00 — Ҳужжатли фильм. 15.30 — «Бил ва уддала». 16.15 — Шахмат мактаби. 16.45 — «Қишлоқ: ишлар ва муаммолар». 17.15 — Концерт. 18.00 — «Москва ва москваликлар». 18.30 — Янгиликлар. 18.45 — Бокс бўйича жаҳон чемпионати (ярим финал). 19.30 — В. Кучинский куйлайди. 19.50 — «Қочоқларга қарши «Фантомлар» (Ливан репортажи). 20.20 — «Голубка» (бадиий фильм, 4- серия). 21.30 — «Вақт». 22.00 «Салют, фестивал!». 23.30 — Рақс зали. 24.00 — Янгиликлар.

ЎЗБЕКИСТОН ТЕЛЕВИДЕНИЕСИНИНГ ПРОГРАММАСИ

10.20 — Ўқув кўрсатуви. 10.40 — Ҳужжатли фильм. 11.00 — «Санъат ғунчалари». 11.30 — Ўқув кўрсатуви. 11.50 — «Кўк тарғоқ» (бадиий фильм). 13.05 — «Касблар ҳақида ҳикоялар». 13.35 — Фильм-концерт. 18.00 — «Ленин васиятларига содиқмиз». 18.55 — «Бекобод металлургларининг эстафетаси». 19.15 — «Ахборот». 19.30 — «Кино ҳақида суҳбатлашамиз». 20.30 — «Ахборот». 20.50 — Ҳужжатли фильм. 21.00 — Концерт. 21.30 — «Вақт» (Москва). 22.00 — «Ота» (бадиий фильм). 23.30 — Ҳужжатли фильм.

ТОШКЕНТ ШАҲРИ ВА ТОШКЕНТ ОБЛАСТИ УЧУН ПРОГРАММА

19.00 — Фильм-концерт. 20.10 — Янгиликлар. 20.30 — «Тошкент ва тошкентликлар». 21.00 — Ўқув кўрсатуви.

20 МАЙ ШАНБА

МАРКАЗИЙ ТЕЛЕВИДЕНИЕНИНГ «ВОСТОК» ПРОГРАММАСИ

9.00 — «Вақт». 9.35 — Гимнастика. 9.55 — «Моҳир қўллар». 10.25 — «Голубка» (бадиий фильм, 4-серия). 11.30 — «Ота-оналар, сизлар учун». 12.00 — «Тонгги почта». 12.30 — «Кўплаб сифатли товарлар етказиб берайлик». 13.00 — «Музей ва кўргазма заллари бўйлаб». 13.30 — «Совет музикасининг танланган саҳифалари». 14.00 — Ҳаракат хавфсизлиги учун. 14.30 — «Трубачев отряди жанг қилмоқда» (бадиий фильм). 16.30 — «Здоровье». 16.45 — Бокс бўйича жаҳон чемпионати. Ярим финал. 17.30 — «Ҳайвонот оламида». 18.30 — Янгиликлар. 18.45 — Мексика телевидениесининг программаси. 19.35 — «Терговни билимдонлар олиб боради» (бадиий фильм). 21.30 — «Вақт». 22.00 — Спортлото. 22.10 — Концерт. 23.25 — Поль Мореа раҳбарлигидаги оркестр чалади. 23.50 — Янгиликлар.

ЎЗБЕКИСТОН ТЕЛЕВИДЕНИЕСИНИНГ ПРОГРАММАСИ

10.00 — Янгиликлар. 10.10 — Телеминиатюралар. 10.50 — «Ўзбекистонда спорт». 11.20 — Ота-оналар учун консультация. 11.50 — «Шеърият мухлисларига». Р. Қодирий. 12.05 — «Ҳамма палубага» (бадиий фильм) 13.20 — «Жанговар постда». 13.45 — «Замандас». 17.40 — Ҳужжатли фильм. 18.10 — «Ёшлик». 18.45 — «Нафосат оламида». 19.15 — «Ахборот». 19.30 — «Хайрлашув кечаси» (телетеатр, 1-қисм). 20.30 — «Ахборот». 20.50 — Концерт. 21.30 — «Вақт» (Москва). 22.00 — «Мукофот» (бадиий фильм).

ТОЖИКИСТОН ТЕЛЕВИДЕНИЕСИНИНГ ПРОГРАММАСИ

17.30 — ДУШАНБА КЎРСАТУВЛАРИ.

21 МАЙ ЯКШАНБА

МАРКАЗИЙ ТЕЛЕВИДЕНИЕНИНГ «ВОСТОК» ПРОГРАММАСИ

9.00 — «Вақт». 9.35 — «Зарядкага сафланинг!» 9.55 — «Будильник». 10.25 — «Совет Иттифоқига хизмат қиламан». 11.25 — «Зое кетган вақт ҳақида эртак» (бадиий фильм, 2-қисм). 12.45 — «Қишлоқ янгиликлари». 13.45 — «Музикали киоск». 14.15 — «Ғийбат мактаби» (фильм-спектакль). 17.00 — Халқаро панорама. 17.30 — Киносаёҳатчилар клуби. 18.30 — Янгиликлар. 18.45 — Мультфильм. 19.00 — «Баҳор туғёнлари» (бадиий фильм). 20.30 — Бокс бўйича жаҳон чемпионати. Финал. 21.30 — «Вақт». 22.00 — Бокс бўйича жаҳон чемпионатининг давоми.

ЎЗБЕКИСТОН ТЕЛЕВИДЕНИЕСИНИНГ ПРОГРАММАСИ

10.00 — Янгиликлар. 10.10 — Ўқувчилар ижросида концерт. 11.10 — Ўқув кўрсатуви. 11.30 — Ота-оналар учун консультация. 12.00 — «Қувноқ стартлар». 13.00 — «Бепоён Ватаним менинг». 13.30 — Кўча ҳаракати хавфсизлиги учун. 14.10 — «Шахмат мактаби». 14.40 — Реклама. 17.35 — Мультфильм. 17.45 — «Юлдузча». 18.15 — «Оламда нима гап». 18.45 — Цирк программаси. 19.05 — «Комсомол съезди делегатлари». 19.15 — «Ахборот». 19.30 — «Хайрлашув кечаси» (телетеатр, 2-қисм). 20.30 — «Ахборот». 20.50 — Телеминиатюралар. 21.30 — «Вақт» (Москва). 22.00 — «Ғалла—ризқ-рўзимиз». 22.15 — Концерт. 23.15 — «Ранглар симфонияси».

ҚИРҒИЗИСТОН ТЕЛЕВИДЕНИЕСИНИНГ ПРОГРАММАСИ

16.00 — ФРУНЗЕ КЎРСАТУВЛАРИ.

Реклама ва эълонлар

Театр

НАВОИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК КАТТА ТЕАТРИДА — 14/V да **Этик кийган мушук** (12.00 билетлар сотилган). **Спартак** (19.00).

ҲАМЗА НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА — 14/V да **Келинлар қўзғолони** (12.00). **Қиёмат қарз** (19.30).

МУҚИМИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ МУЗИКАЛИ ТЕАТРИДА — 14/V да **Шаҳзода ва етим қиз** (12.00). **Кулги кечаси** (19.00). 15/V да **Кулги кечаси.**

Цирк

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА — МОСКВА ДАВЛАТ МУЗ УСТИДА ЦИРК АРТИСТЛАРИНИНГ ГАСТРОЛЛАРИ (12, 16, 19, 30).

Кино

ҚИШКИ БИНОДА

САНЪАТ САРОЙИ — **Катта пойга** (катта зал, кундуз ва кечқурун).

Тақдир — «ДРУЖБА» (11, 14, 17, 20.00), ҲАМЗА НОМЛИ (11, 14, 17, 20.00), «МИР» (11, 14, 17.00), «ҚОЗОҒИСТОН» (12, 13, 16, 17, 20.00), «ЎЗБЕКИСТОН 25 ЙИЛЛИГИ» (кундуз ва кечқурун).

Қамал — «ЧАЙКА» (11.30, 14.30, 17.30, 20.30).

Шаҳарни асранг — «ТОШКЕНТ СОВЕТИНИНГ 50 ЙИЛЛИГИ» (жуфт соатларда).

Никоҳ эълони бўйича танишув — «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ» (кундуз ва кечқурун).

ЁЗГИ БИНОДА

Қамал — «ФЕСТИВАЛЬ» (20.30).

Тақдир — «ХИВА» (20.30).

●

Н. А. СЕМАШКО НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ КУРОРТОЛОГИЯ ВА ФИЗИОТЕРАПИЯ ИЛМИЙ-ТАДҚИҚОТ ИНСТИТУТИ

КОНКУРС ЭЪЛОН ҚИЛАДИ

курорт ресурсларини ўрганиш ва излаш лабораторияси кичик илмий ходими (химик).

клиник ординатурага 1978—79 ўқув йили учун

ҚАБУЛ ЭЪЛОН ҚИЛАДИ

Курортология ва физиотерапия бўйича — ички касалликлар.

ҲУЖЖАТЛАР — ЭЪЛОН ЧИҚҚАН КУНДАН БОШЛАБ БИР ОЙ ДАВОМИДА ҚАБУЛ ҚИЛИНАДИ.

Ҳужжатлар қуйидаги адресга юборилсин: Тошкент шаҳар, Е-84, Хуршид кўчаси, 4-уй.

●

АБИТУРИЕНТЛАР, СИЗЛАР УЧУН!

РЕСПУБЛИКА «БИЛИМЛАР УЙИ»

10 ИЮНДАН 1 АВГУСТГАЧА олий ўқув юртларига кирувчилар учун

МАШҒУЛОТЛАР ТАШКИЛ ҚИЛАДИ

I ПОТОК — 10 ИЮНДАН 30 ИЮНГАЧА

МАТЕМАТИКА (рус группаси) — соат 19.00 да бошланади;

ФИЗИКА (ўзбек группаси) — соат 19.00 да;

МАТЕМАТИКА (ўзбек группаси) — соат 20.30 да;

ФИЗИКА (рус группаси) — соат 20.30 да.

II ПОТОК — 1 ИЮЛДАН 30 ИЮЛГАЧА

ЎЗБЕК ГРУППАСИ

МАТЕМАТИКА (катта зал) — соат 8.00 да бошланади;

ФИЗИКА (катта зал) — соат 10.00 да;

АДАБИЁТ (катта зал) — соат 12.00 да;

СССР ТАРИХИ (кичик зал) — соат 14.00 да;

ХИМИЯ (кичик зал) — соат 18.00 да.

РУС ГРУППАСИ

МАТЕМАТИКА (катта зал) — соат 14.00 да;

ФИЗИКА (катта зал) — соат 16.00 да;

АДАБИЁТ (катта зал) — соат 18.00 да;

СССР ТАРИХИ (катта зал) — соат 20.00 да;

ХИМИЯ (кичик зал) — соат 20.00 да.

МАШҒУЛОТЛАР ПРОГРАММАСИ КИРИШ ИМТИҲОНЛАРИ ТАЛАБИГА МУВОФИҚ ТУЗИЛГАН. ЛЕКЦИЯЛАРНИ ОЛИЙ ЎҚУВ ЮРТЛАРИНИНГ МАЛАКАЛИ ЎҚИТУВЧИЛАРИ ЎҚИШАДИ.

I поток машғулотлари учун «БИЛИМЛАР УЙИ» кассасида соат 10.00 дан бошлаб билетлар сотиб олиш мумкин.

II поток машғулотлари учун «БИЛИМЛАР УЙИ» кассасидан соат 8.00 дан бошлаб абонементлар сотиб олиш мумкин.

Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳар, Киров кўчаси, 24-уй. Телефонлар: 56-77-57, 56-85-58, 56-69-84, 56-36-79.

АХБОРОТ

МАҲОРАТ КЎРИГИ

Жаркўрғон пахта тозалаш заводида Ўзбекистон ССР Пахта тозалаш саноати министрлигининг ташаббуси билан ишчи маҳорати конкурси ўтказилди. Конкурсда Бухоро областининг Ғиждувон, Қашқадарё областининг Ульянов, Косон, Сурхондарё областининг Жаркўрғон, Термиз, Шеробод ҳамда Наманган пахта тозалаш заводларининг ишлаб чиқариш бригадалари иштирок этдилар. Сифатли маҳсулот ишлаб чиқарган ва юқори меҳнат унумдорлигига эришган Жаркўрғон пахта тозалаш заводининг ишчиси Тўлқин Кодиров биринчи, Термиз пахта тозалаш заводининг ишчиси Бекназар Тўйчиев иккинчи, Ғиждувон пахта тозалаш заводининг ишчиси Мурод Қиличев учинчи ўринни эгалладилар. Конкурс ғолибларига Ўзбекистон ССР Пахта тозалаш саноати министрлигининг фахрий ёрлиғи ва пул мукофотлари топширилди. Шундай қилиб ғолиблар Тожикистон ССРнинг Қўрғонтепа пахта тозалаш заводида ўтказиладиган Бутуниттифоқ конкурсида қатнашиш шарафига муяссар бўлдилар.

Т. ЭШҚОРАЕВ.

БОЛАЛАР УЧУН

Тошкент шаҳар Октябрь районидаги Марказ-26 кварталида 320 ўринли болалар комбинати ишга туширилди. Комбинатга Феруза номи берилиб, унда болаларнинг соғлом ўсиб, вояга етишлари учун ҳамма шарт-шароитлар яратилган.

И. АҲМЕДОВ.

* * *

Шунингдек, редакцияга **Э. Кимсанов** (Ленинград), **Т. Маҳмудов, Ж. Усмонов, О. Ҳасанов, Э. Муқимов, Қ. Мадумаров** (Фарғона), **Ш. Маҳмудов** (Қашқадарё), **Ж. Юсупов** (Наманган), **Ҳ. Содиқов** (Тошкент), **Қ. Ҳақбердиев** (Самарқанд), бекободлик **Р. Бекмуҳамедов,** олтинкўллик **М. Абдуллаев** ва бошқалар ҳам турли мавзуларда хат-хабарлар йўллашган.

Чуст дўппилари 1980 йилда Москвада ўтказиладиган олимпиадада иштирок этадиган бўлди. Чуст бадиий буюмлар фабрикаси ҳозирги кунда 18 хилдан ортиқ бадиий буюмлар ишлаб чиқармоқда. Буюмларнинг тўрт хилига Сифат белгиси берилди. Яна икки хили Сифат белгиси учун тайёрланмоқда. Бу йил фабрикада Сифат белгили 250 минг сўмлик буюм тайёрланади. Суратда: фабриканинг тайёр буюмлар цехи бошлиғи Аширхон Ҳошимова.

Х. Ҳайдаров фотоси. (ЎзТАГ).

«СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ»ГА ЖАВОБ БЕРАДИЛАР

Кеча редакциямиз босилмасдан текшириш ва чора кўриш учун тегишли ташкилотларга юборилган хатлар юзасидан 12 та жавоб олди. Қуйида уларнинг айримлари мазмуни билан танишасиз.

Деҳқонобод район Совети ижроия комитети: газетхон П. Ҳакимовнинг «Оқработ» совхози 1-бўлимидаги магазин қурилиши оқсаётгани ҳақидаги хабари ўрганиб чиқилди. Қурилишни тезлатиш чоралари кўрилди. Магазин шу йилнинг ўзида харидорларга хизмат кўрсата бошлайди.

Китоб район Совети ижроия комитети: ўртоқ Ғ. Асомов шикоятидаги фактлар тўғри. Ошкон ва Катлос қишлоқларининг электрлаштирилмагани, йўллари асфальт қилинмаганининг сабаби шуки, бу қишлоқлар бир-икки йил ичида хутор сифатида тугатилади. Икки қишлоқ аҳолиси бош план асосида қурилаётган Обиканда посёлкасига кўчирилади. Шунга қарамай йўловчиларга қулайлик яратиш мақсадида нотекис йўлларга қум-шағал ёткизилиб, тартибга келтириш режаланди.

Самарқанд район Совети ижроия комитети: «Москва» колхози 1-бригадаси аҳолиси водопровод суви билан таъминланмаганлиги ҳақида ёзган бир группа газетхонларнинг фикри тўғри. Колхоз правлениеси йил охиригача бригадани тоза ичимлик сув билан таъмин этишга қарор қилди.

Амударё район Совети ижроия комитети: газетхон У. Хожибоевнинг Ленин номли колхозда меҳнаткашларга маданий хизмат кўрсатиш яхши эмаслиги ва бошқа камчиликлар тўғрисида ёзган хати атрофлича муҳокама қилинди. Колхоз клуби қошида бадиий ҳаваскорлик тўгараги, спорт секциялари ташкил қилиш ишлари бошлаб юборилди. Шу мақсадда зарур асбоб-анжомлар харид қилинди. Клубда ҳафтасига икки марта томошалар кўрсатиляпти. Бўзсув ариғига янги кўприк ва 2, 18 бригадаларда дала шийпонлари қуриш колхоз планига киритилди.

Чуст район халқ маорифи бўлими: Ахча қишлоғида яшовчи С. Нозимов ўз хатида 18-ўрта мактабда таълим-тарбия ишлари талаблар даражасида эмаслигини маълум қилган. Текширишда бу фактлар тасдиқланди. Хат халқ маорифи бўлимининг кенгайтирилган Советида муҳокама қилинди. Таълим-тарбия ишлари устидан тегишли назорат ўрнатмаган мактаб директори А. Акрамовга қаттиқ виговор берилди. Ўқитувчи Н. Тўхтаназаровнинг хулқи эса мактаб педагогика советида кўриб чиқилди ва унга қаттиқ виговор эълон қилинди. Тарбиявий ишларни яхшилаш юзасидан тадбирлар ишлаб чиқилди.

Ҳазорасп район халқ маорифи бўлими: бир группа ўқитувчиларнинг Энгельс номли 9-ўрта мактаб биноси яроқсиз ҳолга тушиб қолгани ва янги мактаб қурилишини тезлатиш хусусидаги хабари кўриб чиқилди. 320 ўринли янги типовой мактаб ҳадемай фойдаланишга топширилади. Мактаб клубида кино ҳам намойиш қилинади.

Редактор **М. ҚОРИЕВ.**

Тошкентдан гапирамиз ва кўрсатамиз

Телевидение

БУГУН

МАРКАЗИЙ ТЕЛЕВИДЕНИЕНИНГ «ВОСТОК» ПРОГРАММАСИ

9.00 — «Вақт». 9.35 — Зарядкага сафланинг. 9.55 — Концерт. 10.20 — Ҳамма нарсани билишни истайман. 10.30 — «Будильник». 11.00 — Совет Иттифоқига хизмат қиламан. 12.00 — Музей ва кўргазма заллари бўйлаб. 12.30 — «Зое кетган вақт ҳақида эртак» (бадиий фильм, 1-қисм). 13.40 — Қишлоқ янгиликлари. 14.40 — «Музикали киоск». 15.10 — «Уйғон ва қўшиқ айт» (фильм-спектакль). 16.55 — Халқаро панорама. 17.30 — Киносаёҳатчилар клуби. 18.30 — Янгиликлар. 18.45 — Мультфильм. 19.00 — Хоккей. Финал группа қатнашчиларининг учрашуви. 21.30 — «Вақт». 22.00 — Музикали программа. 22.30 — Хоккей. Финал группа қатнашчиларининг учрашуви.

ЎЗБЕКИСТОН ТЕЛЕВИДЕНИЕСИНИНГ ПРОГРАММАСИ

10.00 — Янгиликлар. 10.10 — Ҳужжатли фильм. 10.35 — «Уч бақалоқ» (бадиий фильм). 12.00 — «Қувноқ стартлар». 13.00 — «Комедия кечаси». 14.25 — «Оилада кичкинтой бўлса». 14.55 — «Қалдирғоч» ашула ва рақс ансамблининг концерти. 15.35 — Реклама. 18.00 — «Малишок». 18.30 — Кинокўрсатув. 19.05 — «Ахборот». 19.20 — «Ораста кийинайлик». 19.40 — «Шаштингиздан қайтинг, хоним» (телеминиатюралар, такрорий). 20.30 — «Ахборот». 20.50 — «Икки киши» (бадиий фильм). 21.30 — «Вақт». (Москва). 22.00 — «Май табассуми». (такрорий).

ҚИРҒИЗИСТОН ТЕЛЕВИДЕНИЕСИНИНГ ПРОГРАММАСИ

17.00 — Фрунзе кўрсатувлари.

Радио

БУГУН

БИРИНЧИ ПРОГРАММА. 8.30 — Янги музикали ёзувлар. 9.15 — «Табассум». 10.30 — Концерт. 11.15 — Москва. «С добрым утром». 12.10 — «Узбекистан индустриальный». 13.00 — «Республика бўрдоқичилик базаларида». 13.30 — Концерт. 14.00 — «Пилла — давлатга». 15.00 — «Мактаб ва ҳаёт». 15.15 — Дам олиш киноафишаси. 15.40 — «Бронепоезд 14-69» (радиоспектакль). 18.00 — Москва. Халқаро шарҳловчилар даврасида. 18.30 — Ҳ. Жўраев куйлайди. 19.00 — «Наво» эстрада ансамбли ижро этади. 19.20 — «Ёшлик». 20.25 — Ўзбек халқ қўшиқлари. 21.00 — «Янги музикали ёзувлар». 22.00 — «Табассум». 23.00 — Лирик концерт.

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

Орган ЦК Компартии Узбекистана, Верховного Совета и Совета Министров Узбекской ССР.

Редакция адреси: 700000. ГСП, Тошкент, Ленин проспекти, 41.

ТЕЛЕФОНЛАР: редактор — 33-65-45, 32-53-04; редактор ўринбосарлари — 33-79-14, 32-53-05, 33-06-83, 32-55-04; масъул секретарь — 33-44-55, 32-55-05, секретариат — 33-72-83, 32-53-06. БЎЛИМЛАР партия турмуши — 33-34-69, 32-53-97, 32-57-19; марксизм-ленинизм назарияси пропагандаси — 32-55-70; халқаро ҳаёт — 32-54-18; саноат, транспорт ва капитал қурилиши — 33-47-80, 32-53-14, 32-54-09; қишлоқ хўжалиги — 33-76-04, 32-53-15, 32-53-70; адабиёт ва санъат — 33-20-36, 32-54-35, 32-55-16, совет қурилиши — 32-57-20, 32-54-26; фан, мактаб ва олий ўқув юртлари — 32-57-21, 32-54-24; ахборот ва спорт — 33-14-24, 32-55-17, 32-54-26, 32-54-27; хатлар ва оммавий ишлар — 33-21-43, 33-35-53, 32-53-16, 32-53-20, 32-53-21, 32-54-13; иллюстрация — 32-57-22; коммунистик тарбия — 32-54-29; стенографистка — 33-73-43, 32-54-05; жамоатчилик қабулхонаси — 33-89-26, 32-52-26; эълонлар бўлими — 33-81-42. ОБЛАСТЬ МУХБИРЛАРИ — Тошкент — 32-53-20; Самарқанд — 3-19-72; Сирдарё — 2-09-70; Сурхондарё — 55-35; Хоразм — 51-24; Бухоро — 3-31-42; Қашқадарё — 38-42; Фарғона — 4-20-84; Наманган — 6-79-92; Андижон — 4-48-85; Жиззах — 31-66; ҚҚАССР — 2-42-62. Нашриёт диспетчери — 32-78-94. Нашриёт телефон станциясининг навбатчиси — 33-90-50.